

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 1 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritrilaje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Gospodarska diplomacija.

Z balkansko zunanjo politiko, z našimi odnošaji do balkanskih sosedov imamo križe in težave. Zunanje ministrstvo in korporativni jugoslovenski tisk ne moreta najti primernega izhodišča za uspešno politiko naše države na Balkanu.

Del tega tiska se opriema starinskih, doktrinarnih gesel o balkanski federaciji, o prijateljstvu in slovanski zvezi med Jugoslavijo in Bolgarijo, o potrebi bodoče, z Bolgari razširjene Jugoslavije. Ta tisk pozablja na sedanje razmere, na obstoječa nasprotja med Srbi in Bolgari, predvsem pa na irendentistična stremeljenja bolgarske javnosti napram naši Makedoniji.

Drugi del tega tiska se protivi konstruktivni zunanji politiki in odbija vsako približevanje k Bolgarski, Albaniji, deloma Grčiji, ker smatra, da je trenutek neprimeren in da naj te države najprej prebavijo svoja notranja nesoglasja.

Tudi to stališče je deloma odjeknilo v našem zunanjem ministertvu, kjer so precej časa napram Bolgarski zavzeli absolutno odklonilno stališče naplinitenega zmagovalca, mesto da so se postavili na branik koristnosti in praktičnosti ter uvažali Bolgarsko na dejansko priznanje mirovnih pogodb in na zadovoljnost z Jusoslavijo.

Enako stališče odvažnosti in odklanjanja vsakega približevanja od naše strani smo zavzeli k Albaniji, ki je res mala država, polna notranjih razdorov in sporov ter sila nesolidna in nehomogena ter nestalne narave. Toda že problem albanskih meja ter mirnega življenja v obmejnih krajih bi bil moral spametovati naše zunanje ministre. Saj imamo tudi mi neke interese na pravnem življenju naših pokrajin, ki meje na Albanijo in ki so dnevno izpostavljene najbolj ogabnim in nekulturnim razbojniškim razmeram. Razbojnik in nasilnost, ki so v Stari Srbiji in v Makedoniji na dnevnem redu, se ne ponavljajo niti v najbolj zaostalih krajih celega civiliziranega sveta.

Balkansko politiko je treba prijeti z druge strani. Odkloniti moramo visoko, zmagovalno stališče, približati se moramo svojim sosedom ter jih prirediti k skupnim nalogam in k skupnim konstruktivnim akcijam vzajemne balkanske politike.

Tako konstruktivno akcijo balkanske politike tvori tesno gospodarsko življenje balkanskih držav. Ne federacija, politična unija Srbov, odnosno Jugoslovenov in Bolgarov, marveč tesni, prirčni gospodarski odnošaji, ki bodo blagodejno vplivali na razvoj nacionalne sorodnosti med obema narodoma, na razvoj prijateljskih in istinskih bratskih odnošajih med Bolgari in Jugosloveni.

Mi rabimo na Balkanu sistem diplomatskih akcij za tesno gospodarsko, trgovinsko in splošno javna zblíževanja. Z Albanijo še nimamo trgovinske pogodbe, z bolgarsko ne živimo v mednarodnih egaliziranih gospodarskih odnošajih, samo z Grčijo imamo dve, tri pogodbe, ki so za nas gospodarsko pomembne. To pa je vse.

In vendar bi ravno s pomočjo gospodarskega zblíževanja in gospodarskih diplomatskih akcij mogli pripraviti na Balkanu povsem drugo ozračje nego je tisto, ki vlada danes in o katerem se po zapadni Evropi trdi, da je polno eksplozivne snovi in da proti socialna revolucija z balkanskega poluotoka.

Gospodarskemu zblíževanju, gospodarskim pogodbam naj slede kulturne in socialne, higijenske in druge javne konvencije. Med Sofijo, Beogradom, Tirano, Atenami in Carigradom naj se razvijejo prirčni kulturni odnošaji. Vpeljimo izmenjavo profesorjev, geografov, javnih delavcev, glasbenikov, pevskih zborov itd.

Poskusimo s solidarnostjo in medsebojno vzajemnostjo na gospodarskem, na kulturnem polju! Zanesljivo bomo našli povsem nove poti medsebojnega zblíževanja in pa tiste politične zajednice, ki je za balkanski polotok prepotrebna in brez katere ne bo

V pričakovanju kraljevega povratka.

Imenovanje novih ministrov v torek. — Govorice o Radičevi avdijenci.

— Beograd, 27. septembra. (Izv. Ob 12.) vsa situacija se danes odraža v pričakovanju kraljevega povratka v Beograd. Kralj prispe v nedeljo z lova na posestvo v Belje ali najpозnejše v ponedeljek. Danes dopoldne ni bilo nikakih važnih političnih dogodkov, ni bilo nikjer opažati posebnih konferenc niti zaznamovati kake politične senzacije. Vladni krogi računaju s tem, da bo ukaz o imenovanju novih ministrov najbrže podpisan šele v torek in da bodo ministri HRSS v sredo prisegli.

— Beograd, 27. septembra. (Izv.) Politični krogi so zagrebška senzacionalna poročila o takozvanem sestanku kralja s Stjepanom Radičem zelo ironično interpretirali, naglašujoč, da je bil izraz »sestaneček«, kakor je to naglašal zagrebški tisk, zelo depasiran in neumesten, ker ne moremo kralja drugega ustavnega faktorja, istovetiti z demagoškim voditeljem hrvatske republikanske seljačke stranke. Politični in diplomatični besednjak zelo točno razlikuje in pojmuje besedo »sestaneček«. Sestaneček se lahko dva ravnoopravna faktorja, kakor vladar z vladarjem, ministrski predsednik z ministrskim predsednikom.

Po snočni seji ministrskega sveta se ni moglo točno ugotoviti, v kakšnem zaključnem štadiju se nahaja

vprašanje vstopa HRSS v vlado. Ni še znano, ali odpotuje danes oz. jutri kak član vlade v Belje. Toliko zatrjujejo, da je pričakovati povratka Nj. Vel. kralja v nedeljo in da kralj sigurno podpiše v ponedeljek ukaze o imenovanju novih ministrov, ki še istega dne prisežejo Nj. Vel. kralju. Danes dopoldne se je zopet razširila vest, da kralj takoj po imenovanju novih ministrov sprejme v posebni avdijenci Stjepana Radiča. Tej avdijenci pripisujejo seveda velik značaj.

— Beograd, 2. septembra. (Izv.) Današnja dopoldnevnika »Politika« in »Vreme« izključno razpravljata o Radičevi avdijenci. »Politika« veli, da se širi v vladinih krogih popoln optimizem in da se skoraj razvijejo dogodki »kapitalnega značaja«, ki bodo definitivno začrtali pravce politiki Ljube Davidoviča. Po mnenju »Politike« se je izvršila v HRSS načelna evolucija. »Vreme« nazlaša v svojem zagrebškem poročilu, da je Stjepan Radič dal gotove garancije za vstop svojih ljudi v vlado. Sam kralj smatra te garancije za zadostne. V nadaljnjih razmotiranjih pa »Vreme« konstatira dvoje možnosti, prvič, da se ohrani sedanj položaj, drugič pa je možna tudi demisijska vlada.

Predložitev invalidskega zakona Narodni skupščini.

Zaključitev izrednega zasedanja skupščine. — Izdatki za invalide 500.490.458 Din.

— Beograd, 27. septembra. (Izv.) Vlada Ljube Davidoviča je odločena — kar je po informacijah našega dopisnika tudi gotovo, da se zaključiti izredno zasedanje narodne skupščine v smislu poslovnika še pred rednim zasedanjem, ki ima pritiči po ustavi 20. oktobra. Najkasneje 5. oktobra bo narodna skupščina sklicana na plenarno sejo. Vlada hoče izvesti invalidski zakon, gotovo največ iz političnih razlogov. Snočni ministrski svet je z nekaterimi spremembami odobril načrt invalidskega zakona ter je minister za socialno politiko pooblaščen, da predloži ta zakon kralju v predsankcijo in ga nato izroči narodni skupščini v raz-

pravo. Glede finančnega efekta je vlada napravila nekatere spremembe. Prvotni načrt zakona je cenil izdatke za invalide na 337.965.742 dinarjev, dočim je sedaj v načrtu povzeten finančni efekt na 500.490.458 Din. Finančni minister je izjavil na ministrskem svetu, da bo pravočasno poskrbel za kritje tega zneska. V veljavno ima stopiti invalidski zakon šele z novim budžetnim letom t. j. s 1. aprilom l. 1925.

V izrednem zasedanju namerava vlada poleg invalidskega zakona predložiti tudi zakon proti korupciji, ki je že izgotovljen in bo služil vladi kot politično sredstvo proti opozicijskim strankam.

Nov načrt o podnavski federaciji.

Misijsa dr. Beneša. — Stališče

— Dunaj, 27. septembra. (Izv.) Že včeraj je javila neka češka korespondenca iz Prage o tesnejši zvezi nasledstvenih držav, ki bi tvorile nekako protiutež proti ekspanzivnosti Nemčije. Iz Prage danes tudi javljajo, da je bil dr. Beneš v Ženevi od zastopnikov vlesil naprosen izdelati natančen načrt o tesnejši zvezi nasledstvenih držav, t. j. Čehoslovaške, Rumunske, Jugoslavije, Avstrije in Madžarske. Načrt bi vseboval politično in gospodarsko sodelovanje ter nekatere vrste carinske unije. V dunajskih političnih, finančnih in gospodarskih krogih to poročilo resno interpretirajo in komentirajo.

Krščansko socialni krogi naglašajo, da bi avstrijska vlada iskreno in toplo pozdravila to tesnejše gospodarsko zblíževanje nasledstvenih držav. Zunanja politika Avstrije ravno stremi za tem, da se poglobi gospodarski odnošaji med omenjenimi državami. Ravnotako za istim ciljem stremi zunanja politika dr. Beneša. Umevno je torej, da se velesile obračajo na dr. Beneša, da izvede in realizira idejo o gospodarskem sodelovanju gorenjih držav. Zblíževanje bi se imelo izvršiti samo na gospodarskem in trgovskem polju. Krščanski

mo imeli miru ter mednarodne stabilnosti na Balkanu. Balkan balkanskim narodom, to je pravo geslo, ki se da ustvariti samo na gospodarskem in kulturnem polju in šele v končni obliki s pomočjo mednarodnega prava. Balkan balkanskim narodom in ja balkansko gospodarsko in kulturno diplomacijo!

avstrijskih političnih krogov.

socijalni krogi na Dunaju izključujejo kako tesnejše politično sodelovanje. Nekateri krogi se zelo toplo zavzemajo za takozvano donavsko federacijo. Dalje zatrjujejo, da je avstrijska vlada pripravljena podpirati akcijo dr. Beneša.

Nekateri listi, zlasti večerniki, so se snoči obrnili na poslanstva nasledstvenih držav z vprašanjem, kakšno stališče zavzemajo njih vlade napram načrtu o zvezi nasledstvenih držav. Vsa poslanstva so pozdravila načrt z zadržilom, da podrobnosti načrta še niso znane, vendar je upati, da se nasledstvene države bližajo boljši dočnosti.

Razorožitveni problem.

— Ženeva, 27. sept. (Izv.) Razorožitvena komisija Društva narodov je včeraj razpravljala o trgovini z orožjem in municijo. Dalje razmotrivala problem o kontroli privatne municijske industrije. Konferenca je obenem premotrla vprašanje za dnevni red mednarodne razorožitvene konference. Zelo izčrpno je bilo razmotirano vprašanje vojne s kemičnimi sredstvi. Na grozote vojne s plini je komisija s posebnim povdankom opozarjala, ker bi taka vojna grozno škodovala vsemu človeštvu. Zadevna resolucija obenem naglašuje nujno potrebo, da se prepreči vse nove vojne, osobito s tehničnimi in kemičnimi sredstvi, ker izumi človeštva ne služijo pravemu namenu. Na predlog podkomisije bo mednarodna razorožitvena konferenca obravnavala tudi problem pomorske vojne.

Mednarodna razorožitvena konferenca se 15. junija 1925 sestane v Ženevi.

Protogerovi načrti o napadu na naše vodilne politike.

— Beograd, 27. septembra. (Izv. Ob 12.) Danes dopoldne je vzbudilo v beogradski javnosti splošno senzacijo poročilo »Politike« iz Štipa o Protogerovih načrtih glede napada na naše vodilne politike. Makedonski komitet je sklenil započeti v najkrajšem času zelo obširno napadno akcijo. Protogerov je na seji makedonskega revolucionarnega odbora naglašal, da je Todor Aleksandrov pravzaprav padel posredno od srbske roke. Alekopaša in Atanasov sta bila samo orožje Srbov. Odbor je nato sklenil maščevati smrt Todor Aleksandrova na ta način, da bo za njegovo glavo padel šef kraljevine S. H. S. in še nekateri drugi ugledni državniiki. V zadevnem protokolu je ta sklep zapisan in obenem določen datum, kdaj se imajo atentati izvršiti. Kot rok atentatov je zapisan v protokolu 27. september. Za atentate v Beogradu so določene gotove osebe. Če bodo atentati uspeli, tedaj se začne obsežna akcija makedonskega revolucionarnega

odbora v naši južnih krajih. Protogerov upa, da bo na ta način obrnil pozornost Evrope na Makedonijo. Prepričan je, da bo sledila vsled teh atentatov okupacija gotovega dela Bolgarske, toda trdno se nadeja, da bo nato takoj sledila intervencija evropskih vesileš.

V naših diplomatičnih krogih je ta vest vzbudila veliko zanimanje. Vsi naglašajo, da bi bilo nujno potrebno, da se za vedno napravi konec izživljanju in revarenju generala Protogerova na ta način, da se enkrat od bolgarske vlade zahteva njega izročitev našim sodnim oblastem kot vojnega zločinca v smislu mirovne pogodbe.

Poročilo »Politike« je tudi ostale politične kroge zelo iznenadilo. To poročilo obenem potrjuje vesti, ki so bile razširjene v inozemstvu, da so makedonske organizacije razposlale v vsa važnejša mesta svoje emisarje z gotovo nalogo, da ubijajo določene osebe.

Celjani — čuvarki naše meje!

Teden dni je tega, ko je izvojeval Maribor častno zmago slovenskega imena. Osmahnila je roka, ki je hotela razviti nad našo obmejno postojanko prapor nemške agresivnosti, skrhali so se zobje, ki so prežali, da se zasade v slovensko meso. Mariborčani so dokazali, da se zavedajo važnosti položaja, ki ga zavzemajo na braniku naših nacionalnih interesov. Preko omahljivev, narodnih izdajic in oholega nemštva so šli ponosno na volišče, ker so bili prepričani, da izvršujeje oporoko padlih žrtv za našo nacionalno vstajenje in da izpolnjujejo največjejo dolžnost, ki jo nalaga slovenska zemlja svojim sinovom. Strnili so svoje vrste v močno, po duhu in čutenju enotno proti nemško falango, pozabili na vse malenkostne osebnosti ambicije in priborili slovenskemu imenu sijajno zmago, za katero jim bodo hvaležna še pozna potomstva. Maribor je in ostane slovenski.

Na vas, celjski Slovenci, je zdaj, da sledite temu vzgledu. Še bolj kakor v Mariboru, gre v Celju za odločitvijo, kdo bo gospodaril v tej ponosni slovenski trdnjavi. Med vsemi slovenskimi mesti je bilo Celje od nekdaj najbolj izpostavljeno nemškim aspiracijam in raznarodovanju obmejnega življa. Ptuj je bil itak v nemških rokah, treba je bilo zlomiti samo še odpor celjskih Slovencev in zelena štajerska bi bila izubljena, ker bi se Maribor po padcu teh dveh postojank ne mogel več dolgo upirati nemškemu vplivu. Ali pravična roka usode je vrnila štajerskem malonce že izgubljeno obrambno orožje, dala jim je politično svobodo, ki mora priti

zdaj, ko gre za zadnji in odločilni spopad z nemštvom in nemškutarstvom, do popolne veljave.

Slovenski Celjani! Jutri so občinske volitve, od katerih je odvisno, bomo li Slovenci tudi na skrajnih obmejnih točkah svoji gospodarji na svoji zemlji, ali uklonimo tilnik pred tujim nasilnim kom. Ne le vsa zelena štajerska, negu tudi vsa ostala Slovenija in Jugoslavija pričakuje od vas, da ne zatajite krvi, ki se pretaka po vaših žilah, da se ne izneverite slovenski zemlji, ki ima pravico zahtevati od vas, da ščitite njeno svobodo. Med Slovenci v Celju ne sme biti nobene podle duše, nobenega janičarja, ki bi zasadi svojemu bratu nož v hrbet s tem, da glasuje za čisto nemško kliko in narodnih izdajalcev. Kdor bi storil to, si pritisne na čelo sramotni pečat, ki ga bo nosil vse življenje pred slovensko javnostjo. Dokaz naše nezadostnosti in kulturne zastočnosti bi bil, če bi prišlo slovensko Celje v nemške roke. S tem bi Celjani argumentirali, da niso vredni svobode, ki smo jo dobili s tolikimi mukami in žrtvami.

Celje je bilo slovensko tudi pod nemškimi nasiljem, ono mora zdaj ostati naše tem bolj, kor plapolala nad njim svobodna slovenska trobojnica! Da ta sveti simbol našega vstajenja ne bo poteptan in otkrujen, zato pokorbe narodno-zavedni Celjani, ki vržejo jutri kroglice vsi do zadnjega — v 1. skrinjico!

BOLJŠEVIŠKO GIRANJE NA BOLGARSKEM.

— Dunaj, 27. sept. (Izv.) Zastopnik bolgarske socialistične stranke v izvršnem odboru II. internacionale je predložil spomenico, ki opisuje neznosne razmere, v katerih se nahaja bolgarsko prebivalstvo v Dobrudži, Trakiji, Makedoniji, kakor tudi v okolici Caribroda in Bosilevgradu. Veliko nevarnost za red in mir v teh krajih napravljata makedonsko-republikansko gibanje. Moskva se trudi, da pridobi za sebe makedonske revolucionarce, da z njimi boljševiski balkanski polotok. Spomenica dalje trdi, da boljševisko gibanje zelo podpira bolgarski zemljoradniki. Skupne nastopajo komunisti, agrarci in makedonski boljševiski. Umor Aleksandrova je posledica borbe med boljševisko in antiboljševiško strujo na Bolgarskem. Boljševiško gibanje ogroža obstoj Bolgarske. Kakor znano, podpirajo bolgarski socialisti sedaj vladajoči režim na Bolgarskem in se veliki nasprotiki zemljoradnikom.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE NA ŠVEDSKEM.

— Stockholm, 27. sept. (Izv.) Pri državnozbornih volitvah v Stockholmu so dobili socialni demokratje 9 mandata, desetica 6 in liberali 1 mandat. Komunisti so svoj mandat izgubili.

Rešimo sokolski Tabor!

BORZNA POROČILA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala.

ZAGREBSKA BORZA.

Danes borza ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curik 13.76, Dunaj 0.1019, Milan 316.78, London 529, Newyork 72, Pariz 2.17, Tendence slaba.

— Beograd, 27. sept. (Izv.) Finančno ministrstvo je za mesec oktober določilo uradni tečaj raznim valutam. Napoleonor znaša 266 din., 1 turška lira 300, 1 angleški funt 516, 1 dolar 71, 100 fr. frankov 376, 100 švie. frankov 1340, 100 ital. lir 312, 100 bel. frankov 330, 100 hol. furentov 2735, 100 šK 218, 1 milijon aK 1005, 1 milijon madž. K. 920, 1 milijon polj. mark 13.64, 100 rom. lejev 35.35, 100 bolg. levov 51, 1 zlata nem. marka 16 Din.

INOZEMSKE BORZE.

— Curik, 27. sept. Današnja borza: Beograd 7.30, Pariz 16.78, Newyork 524.50, London 23.47, Pariz 27.70, Milan 30.08, Berlin 1.28.

— Trst, 27. sept. Prodborza: Beograd 31.80—31.60, London 101.80—101.90, Pariz 120.10—120.40 Newyork 22.75—22.80, Curik 432.50—434, Dunaj 0.9320—0.9322, Praha 68.10—68.20.

— Dunaj, 26. septembra. Devize. Beograd 906—909, London 317.300—318.300, Milan 3106—3121, Newyork 70.935—71.136, Pariz 3747—3763, Praha 2120—2130, Curik 13.495—13.545. Valute: dolar 70.460, 70.860, dinar 3005—3115, lira 3096—3113, 500 ška krona 2102—2115.

Nove obtožbe proti prometnemu ministru.

— Beograd, 27. septembra. (Izv.) V politični javnosti je danes dopoldne izzval posebno pozornost ostri napad »Balkana« na prometnega ministra, kateremu indirektno očita, da podpira na nečeden način fonde vladnih strank. »Balkan« obtožuje prometnega ministra, da podpira iz državne blagajne vladin tisk na ta način, da država kupi v Nemčiji 13.000 ton železniških tračnic za kupno ceno 370 zlatih mark pro tona, dočim je bila prometnemu ministru predložena cenejša ponudba za 210 zlatih mark pro tona. »Balkan« veli, da hoče vlada s to kupčijo napolniti prazne fonde vladnih strank in da skuša brezobzirno pograbit okoli 10 milijonov na račun državne blagajne. Zatrjujejo, da bo ta kupčija nesa gotovim spekulantom visoke provizije.

V vladinih krogih je ta napad izzval veliko nevoljo in obenem konsternacijo. To je tudi očitno iz dolgotrajne konference v ministrskem predsedstvu. Ministrski predsednik Ljuba Davidović je nemudoma danes dopoldne pozval k sebi prometnega ministra Antona Sušnika ter od njega zahteval z ozirom na gorenji napad točnih podatkov. Vlada do popoldne ni demantirala gorenjega »Balkanovega« poročila. Vsi krogi z veliko radovednostjo pričakujejo, kako odgovori prometni minister na precej striktno napade »Balkana«.

Težki incidenti na črnogorsko-albanski meji.

Albanske razbojniške čete vpadle v Črno goro. — Ljuti boji. — Diplomatična intervencija proti Albaniji.

— Beograd, 27. septembra. (Izv.) Iz Podgorice javljajo: Dne 24. t. m. so močne albanske razbojniške tolpe prekoračile mejo ter jutraj napadle črnogorsko pleme Kuči in Vasovjeviće. Odvedli so dve Črnogorki. Med Črnogorci in razbojnikmi je prišlo do ljutih spopadov. Nadalje javljajo iz Podgorice, da so istega dne zvečer albanske tolpe ponovno prekoračile mejo in napadle gori omenjeno pleme. Razvila se je ogorčena borba. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. Naše oblasti so ukrinile vse, da se te borbe prekinajo.

Narod na črnogorsko-albanski meji je zelo vznemirljen. Da se gori omenjeni plemeni maščujejo nad razbojništvom albanskih organiziranih čet, so Črnogorci vdrlili preko albanske meje v gozd Mirmoš, ki je bil prisojen od mednarodne razmejnitvene komisije Albaniji, čeprav ima tam pleme Kuči vse svoje šume. Pohoda v ta gozd se je udeležilo okoli 1000 Črnogorcev, ki so pripravljani do zadnjega braniti svoje pozicije proti albanskim četam.

— Beograd, 27. septembra. (Izv.) Na snočnem ministrskem svetu sta notranji in zunanji minister poročala o dogodkih na črnogorsko-albanski meji. Vlada je sklenila ukretni diplomatski korake, da se varujejo interesi naše države. Notranji minister je izdal v obrambo meje stroge varnostne odredbe.

Katastrofalne povodnji v severni Italiji.

Več človeških žrtev. — Mnogo vasi zasutih.

— Rim, 26. sept. (Izv.) Vseled nepretrganega deževja zadnjih dni v alpskem delu severne Italije so nastale katastrofalne povodnji, ki so zahtevale več človeških žrtev. Trenta je tako narasla, da je utonilo et oseb in je bilo mnogo hiš popolnoma

porušeni. Po povodnji ogroženemu prebivalstvu v Trenti je odšlo na pomoč vojaštvo in narodna milica. Lago Maggiore se je dvignil za 2 metra. V okolici je več mest poplavljenih. Osem oseb je utonilo. Železniške proge so ob Adiji na več mestih porušene in je več mostov odnesenih.

— Milan, 26. sept. Zadnje dveje je razsajal velik vihar v okolici jezera Lago Maggiore. Hudourniki so poplavlili mnogo vasi. Hudournik Cannobina je odnesel več hiš. Uničeni so vsi poljski pridejki. Hudourniki so nosili s seboj skale, zemljo in drevesa. Mnogo cest je vsled neurja poškodovanih. Železniška proga proti Sv. Gotthardu je na mnogih mestih poškodovana. Orientekspres vozi sedaj z velikimi zamudami.

Listi javljajo o veliki katastrofi, ki je zadela švicarski kanton Tessin. V dolini Maggia so reke in potoki tako visoki, da so porušili več mostov in raztrgali ceste. V mestu Somo je bil tako silovit vihar, da so ljudje mislili, da je potres in da se rušijo gore. Z gora so drveli hudourniki in so več vasi popolnoma odnesli. S snežnikov se je spustil tudi snežni plaz, ki je pokopal več ljudi. Pod snežnim plazom so hiše kar izginile. Doselej pogrešajo osem oseb, ki so najbrže žrtve plazov. Prebivalstvo je moralo več noči prenočevati pod milim nebom. Največ škoda je povzročil hudournik Maggia. Valovi tega hudournika nosijo s seboj velikanske množine lesa in dreves. Jezero Lago Maggiore je bilo tako razburkano, da je bil vsak parobrodni promet ukinjen. Železniške proge od Lago Maggiore proti Švici so vsled neurja mnogo trpele in so ponekod popolnoma zasute. Vas Somo je povsem zasuta, ker so se na njo zvalile velike mase zemlje.

Politične vesti.

— Českoslovaški tisk o naši vladi. »Československa republika« priobčuje v eni zadnjih številki uvodnik »Položaj jugoslovenske vlade«, v katerem naglašajo njene težkoče in razne prejšnje Radičeve čine, ki so bili nelogični in pogosto v kontradikciji z Davidovičevim kabineto. Radič je sondiral pri Davidoviču teren, predno se je odločil glede nadaljnje politike. Ni dvoma, da ima Radič navzlic svoji trmoglavosti tudi pristno politično obličje in realne politične cilje. Te cilje sicer pred maso skriva, odkril jih je pa Davidovičevi vladi. In dočim je doslej zelo spretno operiral samo s svojimi zahtevami, je nastopil čas, ko bo moral tudi sam nekaj dati in prevzeti dolžnosti do države. Prva teh dolžnosti je v današnjem položaju, da Radič brez ovinkov in sugestije pove čisto resnico, kaj misli o sodelovanju z Davidovičevimi vlado, o kateri pozitivno ve, da ne pristane na fantastično formuliran program, ki ji je znan iz Radičevih izjav. Zadnji poset notranjega ministra Nastasa Petroviča v Zagrebu vzbuja sicer v vladnih krogih izvestno nervoznost, toda iz Radičevega pogovora s Petrovičem se vidi, da je Radič z daj res ležeče na tem, da podpira vlado in idejo sporazuma. Članek sklepa z besedami: In tako se bržkone bližamo novi epohi v političnem razvoju hrvatskega seljaškega voditelja, dobi aktivnega in odgovornega sodelovanja v vladi na bazi realnega sporazuma in parlamentarnega dela.

— Protest jugoslovenskih časnikarjev. Beogradska sekcija JNU je radi aretacije posebnega dopisnika »Vremena« Bruna Herenda v Sofiji naslovila na mednarodni časnikarski sindikat v Parizu kratek brzgojavni protest s prošnjo, da sindikat v Sofiji intervenira v korist jugoslovenskemu novinarju. Sličen protest je bil odposlan tudi časnikarskemu sindikatu pri Državnemu narodov v Ženevi.

— Položaj Srednje Evrope se popravlja. Predsednik veleposlaniške konference Cambon je prispel na Dunaj in izjavil v pogovorih z novinarji, da se problem Srednje Evrope vedno bolj popravlja, najtežja kriza je prestana in polagoma se vračamo v predvojne čase. Francoski kapital se hoče obilno udeležiti v avstr. gospodarstvu.

Italijanski listi o razmerah v Primorju.

V predzadnji številki tržaškega humorističnega lista »La Coda del Diavolo« (»Hudičev rep«) je bil objavljen zelo vpopran spis pod naslovom »Per ora non occorrono...« (»Za sedaj jih ni treba«). Podpisani je bil spis s »Trestelle«. V zadnji številki omenjenega lista pa objavlja »Cristantino Bonafede, patriota« pod naslovom »Via l'alphabeto!« (»Proč z abecedo!«) odgovor, ki je vreden, da seznamimo z njim tudi naše občinstvo. Članek nosi pod naslovom risbo: oseb z očali na nosu strmi v nekega človeka na tabli. — In pravi:

»Trestelle« se je čutil užajen, ker »Italijanski odbor proti analfabetizmu« namerava v Juljski Krajini otvoriti tečaj za odrasle, in vzklika: ne potrebujemo šol proti analfabetizmu, ker pri nas ni analfabetov! In se razkorača nad odborom.

Bilo bi bolj častno zanj, če bi bil kolega ohranil v žepu rokopis svojega članka, kajti s tem, da ga je objavil, je dokazal, da še ni vstopil v najmodernejšega duha naše dežele, ker mu še leže v glavi okamenje ideje tistih časov, ki so, hvala Bogu, minuli! Ali pa, revež, ni še spoznal, da se s prebivalstvom teh dežel — juljskimi kolonijci — ravna tako prav zato, ker jih smatrajo za manj vredne kot pa ostale Italijanske brate. In zakaj so manj vredni? Ker znajo vsi čitati!

Nekaj, o, da, nekaj so silili otroke, da so postali jetični pri knjigah. Izpiti na koncu leta so povzročali mrzlico, in če je dijak po dolgih letih izrednega mučenja svojih možganov dobil zrelostno izpričevalo, je imel občutek, da ga je zaslužil. Pa kaj! Dolga izkušnja je pokazala v današnjih dneh, da so bili vsi oni napori odveč in da bi bilo bolje za dotične družine, da bi si bile prihranile oni lepi denar, ki so jih stale študije. Nokomet bi bil veliko cenejši. Oni vrli tedanji dijak bi ne bil pomrl zato, ne, celo zdravje bi si bili zboljšali. Pogledite n. pr. naše brate na Siciliji: tam doli imajo dvoinsedemst odstotkov analfabetov in to dejstvo nikakor ni škodovalo njihovu zdravju, ravno nasprotno in moramo ugovarjati to danzadnje, ker jih imamo tu med nami prav lepo število in zelo podjetnih. Kdo nam jamči, da jih niso podali v Primorje, da delajo tu sveto propagando za zdrav analfabetizem?

Otresite se, dragi »Trestelle«, neumnosti pradedov, odprite oči, dihaite s polnimi pljuči oksigenirani zrak modernosti, ki dela vsak dan čudeže, pa boste izpoznali, da je ono bahanje, da v našem Primorju ni analfabetov, neskladnost, anahronizem.

In bilo bi skoraj sramotno, da bi ne imeli analfabetov, ker bi se to reklo, da je prebivalstvo naših krajev nebojevit, nasičeno z ukom in nesposobno za veličajne boje z oboroženo roko, pripravljeno, da ubije barbarskega sovražnika, ali da se ubije, pomnožujoč slavno število nesmrtnih mrtvih. Mišic, mišic je treba dandanes, da se more pošteno mlati z gorjajoč ad majorem Patriae gloriam! Slovica, aritmetika, zgodovina in vsa ostala navlaka človeške duše ne šteje nič! In iz šolskih reform tudi jasno izhaja ta moja misel. Vstop v šole se otežuje čim dalje bolj, dokler ne bodo popolnoma nedostopne.

Zamislite se vendar v slučaj, da bi bila Domovina v nevarnosti. Kaj bi storil vi v njeno obrambo? Ali pojdete na fronto deklamirati Dantejevo »Divino Commedio«, Virgilijevo »Eklage« ali Carduccijevo »Ode«? Ali se ne boste nasprotno založili z ročnimi bombami, kolikor jih morete nesti, s puško, samokresom in gorjajoč in celo s kakim »Piccolomim« člankom iz domače zgodovine, da boste mesarili sovražnika?

Kvečjemu bi bil mogel obžalovati, kakor obžalujem jaz, obstoj odbora, ki hoče pobijati analfabetizem, odbora, ki naj gre morda pokvarjat možgane tja doli na jug. Bil bi nasprotno bolj logičen odbor ki bi pospeševal analfabetizem, moderno slavo. Da, gospod! Moderna slava! Zakaj, hotel bi,

da bi mi povedal kdo, kako in čemu je neki potrebno človeku, ne da študira, temveč da zna čitati in pisati. Čemu? Da bi postal kaj v deželi? Da bi postal slaven? Da bi si služil kupe denarja? Da dobi človek dobro mesto, naslove, da se dviga in tudi dospe kvisku, za to ni treba abeced! In ali ni tudi za tako zaželjeno nonnalizacijo, za močno in pokojno življenje koristen analfabetizem? Narod analfabetov bo vedno miren narod, in vendar veste dobro, da kako zelo potrebujemo pokoja.

Vse to seveda, v kolikor se tiče lastnega jezika. Če bi se mi pa potem hotelo še navajati ljudi — in takih je večina v Juljski koloniji — ki govorijo in pišejo tudi dva ali tri tuje jezike, pa rečem takoj, da so taki ljudje zelo, o, zelo sumljivi protidržavni elementi! Uče se drugih jezikov poleg svojega, da se lahko sporazumejo s sovražnim sovražnikom na škodo Domovine. To je jasno!

Zgoda ironija, ki pa je verna slika razmer v primorski »koloniji« kraljevine Italije!

Ljubezen in menica.

V vseh sarajevskih restavracijah in nočnih lokalih je bilo že dolgo časa opaziti mlad zakonski par, ki je živel sila razkošno in razuzdano. Okoli lepe mlade žene so se sukali in menjali dnevno kavalirji, na čijih račun se je moč običajno napil do nezvestosti...

Zadnje čase so opazili v družbi obeh zakoncev nekega bogatega mladeniča, ki je vsak večer menjal težke točake ter si skušal na ta način pridobiti naklonjenost mlade žene. In se je ta končno usmili nesrečnega mladeniča.

»Moj mož bo jutri popoldne službeno zadržan. Pridite med 3. in 4. uro... Na svidenje, moj mili!«

Drugi dan točno ob 3. je pozvonil na vratih njegovega stanovanja, ki so se odprla... Malo zatem sta se našla v objemu n amehkem divanu. Zagotavljala sta drug drugemu, da sta se ljubila še predno sta se poznala in si prislegla večno zvestobo. Njuni duši sta plavali nad oblaki radosti...

Nenadoma pa so se vrata odprla, pred presenečenima se je pojavil gospod soprog. Mučen prizor... Ali gospod soprog je ostal hladen; ni segel po samokresu...

»Čujte gospod, jaz ljubim svojo ženo, obožujem jo. Upam, da mi izpolnite željo. Zadeva mora ostati tajna. Nihče ne sme zaznati o dogodku!«

»Častna beseda, gospodi!«

»To boste storili radi moje žene. Jaz za svojo osebo bi vas najraje poslal k vragu... Toda nočem škandala.

»Gospod, jaz se vam dam... Čakajte, da končam, kasneje boste imeli priliko govo-

riti. Tudi jaz zahtevam svoje. In pri teh besedah je g. soprog izvlekel iz žepa menico, glasečo se na 20.000 Din.

»Izvolite podpisati... današnja kriza me silí v to.«

Gospod kavalir je podpisal, gospod soprog je dvignil denar... Ali gospod soprog ni podaljšal menice. Menica je bila protestirana in iztožena. Epilog cele zadeve bo na sodišču, ker mladi kavalir trdi, da sta ga oba zakonca zvalila v past...

Ameriške senzacije.

Ni se še polegel vihar nad strahovitim umorom milijonarških sinov Leopolda in Loeba v Chicagu. Že poročajo iz kraja La Favette (Louisiana) o novem strašnem dogodku, ki po svoji grozoti še prekaša čičaški zločin. V omenjenem kraju živi bogat lastnik bombažnih nasadov Boudreaud, ki ima lepo 18 letno hčerko Anastazijo. Deklica je hipnen napadu blaznosti zapovedala svojemu petletnemu bratcu, da ji odseka glavo. Položila je glavo na mizo in rekla bratcu, ki je imel sekuro v roki, da naj krepko zamahne. Otrok je zamahnil, ni pa zadel dobro in je povzročil na vratu devojke globoko rano. Anastazija pa se ni stresnila in je ukazala bratcu, da zamahne še enkrat. Otrok, ki je opazil krvavo rano, se je ustrašil in je kriče stekel proč. Devojka je težko ranjena in ni upanja da okreva.

Ameriška kriminalna kronika je vsak dan bogatejša, kajti zločinci in vlomilci so pridno na poslu. Plodonosen plen so napravili dne 3. septembra. Ameriški listi poročajo, da so bile tega dne oropane kar tri banke. V kraju Albany so banditi pri belem dnevu napadli bančnega slugo in mu odvzeli 7600 dolarjev. V Springfieldu so vdrlili v Jefferson State Banko in odnesli 25.000 dolarjev. Osobu so grozili s samokresom. V Columbijah je šest zločincev obiskalo banko First National. Prislili so blagajnika, da jim je izročil ves denar, kar ga je imel v blagajni. V kraju Toledo so trije lopovi popolnoma izpraznili blagajno trdke »Abundale Savings And Loan Company«. Listi navajajo še nebroj drugih vlomov, poskušanih atentatov in ropov, iz čegar sledi da varnostne razmere v deželi strica Sama niso preveč rožnate.

Konzulati v Ljubljani:

Českoslovaška: Breg 8/I.

Belgija: Urad Ljubljanskega veleposl.

Avstrija: Turjaški trg 4/II.

Italija: Zrinjskega cesta 3/I.

Portugalska: Dunajska cesta 33.

Francija: Dunajska cesta (Ljubljanska

Risalna orodja za šole, Velika izbira itd. Zmerne cene. Fr. P. Zajec optik, Ljubljana, Stari trg, 9. 612 T

L. Mikuš Ljubljana, Mesni trg 15 pripravljajo svoje zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprejemajo njih polje. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Drva trboveljski premog H. Petrič Ljubljana Gosposvetska cesta 16 Telefon 343 T 57

Mehanično umet. vezenje perila, zastorov, toalet, obšivanje (entanje) vložkov, molitvov in čipk, predstavlja najmodernejših vzorcev za ročna dela. Matek & Schein, Ljubljana, poleg hotela Struželj. 6172

Lisičje kožo sprejema v črno, alaska, križasto, skunks barvanje in strolenje. PRVA JUGOSLOVENSKA BARVARNA, KRZNARSTVO IN STROJARSTVO Z ELEKTRICNIM OBRATOM. Delo se sprejema: LUBLJANA, KRIZEVNIŠKA 7. 13119

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica Ivan Bricevič, Dunajska c. 19, se priporoča. Izvršitev točna. cene zmerne. 1798

Inserirate v Slov. Narod



Schicht

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.

3137/e

Pranje s Schichtovim milom je zabava!

B. Grimshaw-G. Clavigny:

Gospodična kapetan.

Vajiti je sedela na postelji svojega očeta in mirno kadila cigarete. Ko je umolknil, mu je ponudila eno, prižgala vžgalico in mu jo ponudila, da si prižge cigareto.

— Kako ste mladi, dragi oče, mu je dejala. Če bi bila jaz bolna, ali bi tako razsajala, da bi vas zadržala pri delu?

— Toda če se »Sibila« potopi in ti z njo, kaj se potem z menoj zgodi, nesrečno dete?

Vajiti se je začela smejati.

— Jaz naj ugonobim »Sibilo«? Oče, saj me vendar poznate... Kadar ste malo pregloboko pogledali v svojo steklenico, ali nisem bila jaz sama na krovu in poveljevala? Kopraka v Niuéju in treba je odpotovati. Zadnji čas je že, da odjadram.

Sakson se je slednjič nasmejal, zmignil z ramami in privolil, saj mu ni preostalo nič drugega. Vajiti ga je pomirila, priručno poljubila in odhitela. Vedela je, da ni tako hudo bolan, rabil je samo miru in pokoja. Ko se bo vrnila, bo zdrav.

»Sibila« je odjadrala v lepem vremenu in dolgo potovanje se je izvršilo brez nesreče. Saksonova odsotnost se je kazala na krovu na ta način, da je bilo moštvo bolj disciplinirano in da so bili

36

pod ladje kakor tudi kovinski deli bolj osnaženi.

Na Niuéju so mornarji ukrivali kopro pod nadzorstvom Harrysa, v tem ko je Vajiti hodila po vaseh in potrpežljivo čakala, da bo delo končano. Nekaj večer, ko se je vračala na ladjo po strmi stezi, je čula pod seboj čuden šum.

Bilo je pritaženo smejanje pod palmami na obrežju, vzkliki žensk in veselo šepetanje.

Kaj se je zgodilo? Polagoma je prihajala noč in zatemnila zlato zarjo, ki sveti nad otoki zapadnih morij po solnčnem zahodu. Moralo je že biti nekaj važnega, da so domačini še ob tej uri ostali na prostem.

Sicer je bil otok Niué že precej časa krščanski, kot vsi otoki Pacifika, toda vkljub temu so še domačini verovali v strahove. Vkljub množičnim mašam in propovedim so si še vedno predstavljali, da strašijo po solnčnem zahodu po palm-skih gajih in skočijo vsakemu za vrat, ki si upa tja.

Zakaj se to pot niso bali nočnih demonov? Kaj je dajalo ta večer toliko poguma ženskam na Niuéju?

Vajiti je pospešila svoje korake in kmalu zapazila skozi drevje skupino moških in žensk, stoječih pred kočo domačinov.

Nenadoma so se odprla hišna vrata in nevidna roka je zagnala ven veliko palmovo rogovnico. Vrata so se takoj zopet zaprla, radovedneži pa so se smejali na glas in veselo vzklikali.

Iz notranjosti hiše pa se je začel naravnost peklenški ropot, vzdihovanje in tulenje. V to so se vmešavali globoki glasovi, ki so se prepirali in jezili.

Nekaj trenutkov pozneje so se vrata spet odprla in lepo dekle, belo oblečeno, je liki zaboj priletelo po zraku in tuleče padlo na rogovnico, v tem, ko so se vrata spet zaloputnila.

Navdušena množica je prihitela, pobrala vzdihujočo dekle in jo odnesla na rogovnici, navdušeno in veselo vzklikajoč.

— Poroka! je zamrmrala Vajiti. Mata se poroči. Nisem mislila, da tako kmalu. To bo imenitna poroka.

Krik se je oddaljil. Stariši, sorodniki in prijatelji ženina so prišli po nevesto, ki so jo po običajih tega otoka njeni stariši izgnali iz hiše. Peljali so jo s seboj, da jo čuvajo do jutra.

Vajiti je imela strah pred pogrebi, toda nič ni imela raje kot ženitovanja. Obred, ki ga je bila ravnokar videla, jo je pripravil do tega, da je ostala en dan dalje na otoku, da se udeleži ženitovanja.

Mata je bila njena sestrična in tako je lahko prišla na svatbo. Sicer pa je bila kopraka že ukrkana, in če je ostala en dan več ali manj, je bilo pač vse eno.

Svetla luna se je bila dvignila na čisto nebo. Palme so metale temne sence na beli pesek na obali in lahni valčki so odsevali v srebrnem svitu, slo.

Ali je Vajiti mislila na srečno nevesto? Ali ji je zavidala njeno srečo? Ali je primerjala svoje pustolovsko življenje z mirnim in prijetnim življenjem, ki je čakalo njeno sestrično? Morda je krasna noč vplivala na njeno dušo, kajti od vseh čudovitih otokov, ki so posejani po morjih, je Niué najlepši. Njegove palme so občudovanja vredne, kadar solnce zatone v valove in posije blesteča luna na njihove liste, ki se sklanjajo nad morje.

Ne... Vajiti je mislila, da bo naslednje jutro oblekla svojo pariško obleko in šla v njo na ženitovanje. Že v naprej se je veselila, kako kot najljubša daleko prekosi vse domačinke. Vedela je, da bodo imele iste občutke, kot jih je imela ona, ko je gledala igralko v hotelu Okcidentalu. Sedaj bo ona občutila, kaj se pravi živeti.

Od veselja ni mogla zaspati.

Ob sedmih zjutraj je velela prinesiti za svojo toaleta vso toplo vodo, ki je bila v kuhinji, v teri ko je mornar letal od enega kramarja do drugega po otoku, da kupi posebno milo, ki so ga hvalili vsi časopisi in ki ga ni našel.

Ko se je vrnil, je moral s Harrysom priti v Vajitino kabino, kajti pripetilo se je nekaj resnega: imenitne pariške obleke, čudeža, ki je ležal ves blesteč na postelji, Vajiti ni mogla obleči. Ni je več spravila nase. Skušala jo je obleči sama, toda ni

Celjsko nemštvo nekdanj in sedaj.

Tik pred volilnim bojem za celjsko mestno občino je zanimivo slišati, kako je sodil o celjskem nemštvu pred 35 leti pravi Nemec, takratni profesor na ondodni gimnaziji Mih. Knittl v svojem spisu »Die deutsche Sprachinsel Cilli« (Nemški jezikovni otok Celje). Knittl piše: »Celje je nemški jezikovni otok. Majhni oddaljeni jezikovni otoki pa imajo, kakor velika svetovna mesta, svoj poseben značaj. Ta značaj rezultira iz neprestanih izmenic med mestom in drugo jezično in drugače urejeno okolico. Mesto ima, dasi šteje komaj 6000 prebivalcev, močan vpliv na okolico, ki odda pri volitvah redno svoje glasove nemškemu kandidatu. (Tako je bilo morda pred 40 leti, zadnja desetletja pa so se tudi celjski okoličani otreli nemškega vpliva ter glasovali po večini za narodne kandidate. Op. pisca). Otroci drugejezičnega uradnika, ki je v Celju nameščen, včasih pa že ta sam, postanejo Nemci. Ravnotako postane slovenski ali italijanski obrtnik in trgovec v občevanju z Nemci pogosto Nemec. (Da na ta način prirasli neznajnejši niso Nemci, temveč poturice, nemčurji, tega si Knittl ni upal povedati, ker bi ga bilo celokupno celjsko meščanstvo izbojkotiralo. Res so se na opisani način zrekutirali stebri celjskega nemštva, kakor Jaborneg (Javornik), Rakusch (Rakuž), Stepschnegg (Stepišnik), Gertscher (Grčar), Kotzian (Kocjan), Sager (Zagar), Wogg (Volk), Zangger (Cajncar), Peresich (Peršič), Reben-scheg (Rebešek) itd. Sedaj pomagata dr. Ogrizek in dr. Rakun vzgojiti na podoben način še novih »Nemcev« iz Videčnikov, Lajšičev, Arnskov, Rebersakov, Žumrov itd. (Op. pisca). Nadalje piše Knittl: »Zato pa se Celje ne more ubraniti slovenskega vpliva na razvoj svojega značaja. Rojeni Celjani, posebno mlajši, izgovarja črko »k« po slovensko, nekako kakor »gh«. V nemški občevalni jezik so se že vtihotapile slovenske besede. Pri otrokih in ženskah nižjih slojev se sliši pri govorjenju čudno modularanje, kakor bi peli, kar je svojstvo slovenskega narečja. V vseh razredih gimnazije se prigodi, da nemški učenec na slovenski način izpušti artikel in pravi n. pr. »Josef zweitere«, namesto »Josef der zweite«.

Celje se na vso moč trudi za svoj nemški značaj. Zato kažejo Celjani toliko žilavost pri volitvah. V vseh drugih vprašanih po pravi nemški navadi ne-

složni, držijo pri volitvah mož pri možu skupaj, ne strašijo se nobene denarne žrtve, samo da pripomorejo svojemu kandidatu do zmage. (Ta znana darežljivost je brezdvomno pomagala tudi dr. Ogrizku, da si je nabral potrebno število nemških kandidatov med omahljivimi in odvisnimi Slovenci. Op. pisca).

Uprav preroško pa je bilo naslednje Knittlovo modrovanje: »Žalibog pa verujejo Celjani, kakor skoraj vsi avstrijski Nemci, — vse. In to ni prav. Usode narodov se ne bodo odločevale v parlamentih, temveč jih odločujejo narodi sami. Zmagal pa bo v tem narodnostnem boju tisti narod, ki drugega prekaša ne po moči nasilja, temveč spretnosti. Moč naroda pa se kaže v produktih njegovega duševnega in materialnega dela. Ako bo nemška narodnost Avstrije nadkrillila druge narodnosti v državi glede marljivosti in pridnega, solidnega dela, tedaj bo zmagala, sicer pa ne, ker bo sicer izgubila pravno in gnotno podlago za svojo moč. — V nobenem slučaju ne temelji premoč katerega naroda v njegovih zgodovinskih pravicah, ker te pravice konstatirajo pravzaprav vedno le trenutno stanje, zato so zelo slabi obrambni zidi, preko katerih gre duh zgodovine enostavno na dnevni red.«

In tako je doživelo res nekdanj močno in prepotentno nemštvo Slovenije, nemštvo Celja pa še posebej, svojo usodo, ki jo odloča pravična zgodovina in tok časa. Kakor so izginili celjski grofje, ki so ustvarili in s svojo močjo ščitili umetno nemško zalego sredi slovenskega prebivalstva, tako je par stoletij za njimi zadela ista usoda tudi njihovo ekotično rastlino: celjsko nemštvo. Kakor je ob mrtvaškem odru zadnjega celjskega grofa Ulrika v »nemški cerkvi v Celju v železje in črtno odeti herold trikrat zaklical: »Danes celjski grofje in nikdar več«, tako je že leta 1918 zaklicala zgodovina celjskemu nemštvu: Do danes, a nikdar več! Kdor se ustavlja pravični zgodovini, greši proti božji previdnosti. A to poskuša danes celjski klerikalni odvetnik dr. Ogrizek, ki ga bo za njegovo izdajstvo večno preklinjal njegov slovenski narod, preklinjali pa ga bodo tudi njegovi zapeljanci, nerazodni bakli, ker jih je potegnil v izdajstvo, da so si obremenili vest ter bodo tudi čutili gnotne posledice.

Dan odločitve.

Celje, 27. septembra.

Jutri, v nedeljo se odloči, ali ostane naše mesto v slovenskih rokah, ali če bo zagospodovalo na magistratu socijalno-nemškutarski blok.

Mislino in upamo, da se v Celju ne bo našlo toliko narodnih izdajalcev, da bi prešlo naše mesto savinsko mesto zopet v roke onih ljudi, kateri so nekdanj gospodovali na mestnem magistratu in delili Slovincem pravice z drugo mero, kakor Nemcem in nemškutarjem.

Spomnimo in predložimo si ob tej priliki še enkrat vse krivice, ki so se nam godile v »belašnih« avstrijskih časih od nemškutarskih mogotcev našega mesta.

Starejšim našim narodnim bojevnikom so se dobro znani napadi celjske poulčne druhal na mirne celjske Slovence, ki so obhajali v devetdesetih letih prejšnjega stoletja svoja svaiva v našem, takrat še potujčenem mestu. Neizbrisni nam ostanejo vsem v spominu krvavi septembarski dnevi leta 1908., ko so padale nemškutarske gorjace po naših glavah, ko je obdal val pobesnelih »junakov«, naš častiljivi Narodni dom in je izgledalo, da so že štete ure poštenim in zavednim Slovincem v celjskem mestu, o katerem danes isti renežatski hinavci trdijo, da se za dobo suženjskega režima na magistratu nobenemu našim ljudem ni skrivil niti las. Spomniti hočemo tudi na razne osebne poulčne napade ob belim dnevu na posamezne Slovence, ki so storili samo ta greh, da so se drznili javno govoriti v svojem materinem jeziku.

Prišla je vojna, ž njo tudi dolgo trpljenje za nas slovenske Celjane. Kie so bili takrat današnji kričaški oznanjevalci in zagovorniki miru in pravice, kie so bili današnji kandidati celjskega socijalnogospodarskega bloka, da bi nam bili privoščili vsaj eno priznajo besedo. Zaman pregledujemo vrsto nemškutarskih kandidatov tega bloka. Poznamo vas predobro, da bi ob spominu vaših sramotnih »mo-gli verjeti vsaj eni vaši besedi. Vi nas ne boste učili pravice in širokogrudnih manir, vi, ki ste pljuvali celo na naše otroke in nam zapeljevali našo kri!

Doli z maskami in pogumom na plan, če si upate; saj vas poznamo in ni se vam treba skrivati pod laži-firmo miroljubnosti in narodne strpljivosti. Ako se vam hoče boja — svo nas, mi smo pripravljeni. Pomnite pa, da je naša zmaga že vnaprej odločena. Prvi

udarec, ki ga boste dolgo dolgo čutili, bodo jutrišnje občinske volitve v Celju. Potem pa še pride vse drugo.

Zatorej bratje, kar nas je ene misli in ene krvi, jutri v nedeljo vsi ra noge, da zapečatimo nujni obračun z našimi odpadniki in izdajalci.

Škrinica naše narodne zmage v celjskem mestu je

prva!

IZJAVA.

Izjavi g. dr. Georga Skoberne, nemškega odvetnika v Celju, je sledila izjava g. Davorina Krajca, narodnega poslanca in posestnika iz Velike Pirešice. Oba gospoda sta si v priobčenih izjavah v tem edina, da se pri nedeljskih obč. volitvah ne gre za slovenski narodni značaj mesta Celje. V gornji trditvi soglašata celjski odvetnik in predstavitelj nemške »Wirtschaftspartei« g. dr. Georg Skoberne z g. Davorinom Krajcem. Škoda te zveze, ki je g. poslancu Krajcu tuja, ki je krivo poučen o tem, za kaj gre in o tem, kaj je g. dr. Ogrizek zadnje mesece v Celju vse storil, da ni prišlo do skupnega oficelnega nastopa vseh slovenskih strank v Celju. Ne glede na zaviljanja in podtikanja neresničnosti, prinašamo v naslednjem oficelnem ponovno izjavo, kakor jo je v zadnji številki prinesla »Nova Doba« in ki se glasi:

Naš urednik je imel priliko razgovarjati se z g. dr. Antonom Jeroškom v Mariboru, ki je med drugim izjavil:

»SLS kot taka nima s skupnim nastopom nekaterih njenih pristavev v Celju z Nemci nobene zveze. To zvezo tudi obsoja in smatra, da se bodo njeni pristavi v tem slučaju volitev vzdržali.«

VAŽNO ZA JUTRIŠNJE OBČINSKE VOLITVE.

1. Volitev se prične jutraj ob 8. uri in traja nepretrgoma do 5. ure popoldne.
2. Vsi pristavi Narodnega bloka pa naj gredo volit čimprej, najboljši že do 11. ure popoldne. To bo našim volilnim pisarnam zelo olajšalo delo in boče tudi omogočilo pregled, kdo je že volil in kdo ne.

3. Vsi volilci, ki stanujejo južno od črte kolodvor — Aleksandrova ulica — Prešernova ulica — Ljubljanska cesta, volijo na magistratu; vsi drugi v telovadnici meščanske šole.

4. Legitimacije za volitve niso potrebne, dobro pa je, ako prinese vsak volilec kak dokument seboj, da se v slučaju potrebe lahko legitimira.

5. Volilni pisarni Narodnega bloka se nahajata v Zvezni tiskarni in v rdeči sobi gostilne »Narodni dom«. Tam bodo na razpolago volilni imeniki in se bodo dobile vse potrebne informacije.

6. Narodnjaki, pazite na vsakega volilca! Glejte, da se vsi Vaši sorodniki, znanci in prijatelji udeležijo teh volitev! Nikdo ne sme v nedeljo pred volitvijo iz Celja! Nemškutarje moramo s čim častnejšo večino pobiti ob tla!

CELJANI! Ne uče Vas nemškutarske »Celjske Novice«, temveč sijajna zmaga Slovencev nad nemškutariji v Mariboru! Ne bodimo slabši kot Mariborčani! Udarimo nemškutarje!

Celjski Nemci, ki hočete živeti v miru med nami, pomnite, da nas drzno izkiva, kdor poskuša v Celju s pomočjo narodno se nezavednih ljudi obnoviti na magistratu predvojno nemško gospodarstvo.

Zavedni narodni volilci! Škrinica Narodnega bloka je na obeh voliških prva!

Celjski Slovenci! Jutri vsi v boj za častno zmago slovenskega Celja.

Nemška škrinica v Celju je sramota slovenskega Celja, je izzivanje onih odpadnikov, ki so se slovenskega kruha preobjedili.

Svilene jumperje

v vseh najmodernejših barvah in fazonah iz najboljšega trikota s kratkimi rokavi od Din 170—220, z dolgimi od Din 220—390 nudi trdka

F. J. Gorjanc, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 29 82 T

Julijska Krajina.

— V Bači se postavi električna centrala. Dela dobro napredujejo pod vodstvom tvrdke Štrukelj & Co.

— Iz Kojškega prihajajo pritožbe, da je povsodi še preveč vojnega streliva po poljih in vinogradih in nesreče se množijo dan na dan. Nekje ob glavni cesti leži še vedno bomba velikega kalibra. Zadnji čas je, da se oblast zgahe in pospravi nevarno strelivo.

— Cene na goriškem izvoznem trgu. Breskve 1 do 3.20 lir za kg. grozdje 1 do 1.40 lir, jabolka 60 vin do 1 lire, fige 30 do 50 vin., paradižniki 25 do 30 vin., grah 3 li-re, krompir 35 do 40 vin., fižol v stročju 50 do 90 vin., hruške 80 vin do 1.60 lir kg.

— Na Ajševci pri Gorici je umrl 27 letni Karel Furlan, zelo priden član domačega pevskega društva.

— Izpiti na tehničnem zavodu v Idriji se prične 1. oktobra in sicer ponavljalni in zrelostni izpiti. Po končanem izpiti bo vpisovanje v tretji in četrti razred tehničnega zavoda.

— Pozivi za zahvalo krožijo po deželi, namreč za zahvalo goriškemu podprefektu Nicolottiju za odpravo davka na vino, kakor da bi bil on to dosegel! Zupanstva in razne zadruge se pozivajo, da mu morajo izreči zahvalo in priznanje. Nicolotti bi rad avanziral s pomočjo slovenskih zastopstev!

Prosveta.

— Razstava češke moderne umetnosti društva Manes iz Prage je pred zaključkom. Razstava je prva mednarodna razstava upodablajoče umetnosti v Jugoslaviji in je bila za prireditelje, Narodno Galerijo, zvezana z velikimi stroški. Kljub značaju mednarodnosti, kljub gostovanju reprezentančne češke umetnosti, izkazuje statistika obiska neugodno sliko na račun mnogobrojne inteligence ljubljanske. Če se je to zgodilo iz malomarnosti in odlašanja, je časa še pet dni, da se popravi zamujeno. Zlasti je neprijeten občutek, da izostaja od poučnih kulturnih prireditev dijaštvo, in si ne moremo kaj, da ne bi ponovno apelirali na ravnateljstva srednješolskih zavodov, da pošljejo svoje gojence pod vodstvi v Jakopičev paviljon. Nadzorni pouk potom tabel v ljudskih šolah je že davno vpeljan, razumevanje umetnosti se pa smatra za božji dar, ki naj uspeva ob golih frazah. Namen razstavo obiskati, imate vsi, zato premagajte svojo težavnost iz spoštovanja do sebe, iz taktičnosti do gostov in iz priznavanja dela človeškega duha.

— Vodstva po češki razstavi so v nedeljo ob enajstih, v ponedeljek, torek, sredo in četrtek vsak dan ob pol petih popoldne. V četrtek se razstava definitivno zaključuje.

— Vstopnina za češko razstavo za dijaške skupne posete je 4 Din za osebo. Enako dobo dijak pri blagajni ilustrirane kataloge (16 slik) za znižano ceno.

M. G. — Znamo grafičar prof. Milenko D. Gjurč razstavlja v zagrebškem salonu Ulrich svoje najnovejše črtice in slike, ki jih je izdelal v Rimu, kjer je bil pol leta. Zagrebški listi poročajo, da razstavi zelo laskave in hvalilje Gjurčeve prilagodljivost na tuje vzore, in tudi lahkoto in izvirnost, s katero se je dal vplivati od rimskih galerij. Med drugim navajajo portret njegove žene in pa idilo iz rimske kampanje, na kateri sedita dve nagi ženi z deo in ki verno posnema ozračje ter manire zgodnje renesanse. Razven takih slik je Gjurč razstavil kopice črtic, kjer slika razne kotičke umetniško prečnega Rima! Gjurč črta zelo karakteristične in z neko smadilno ekonomijo sil, pri čemur zadane zelo plastične posneti predmet. Razstava se najbrže prenese tudi v ostala mesta naše države.

— 15 letnica kluba hrvatskih književnikov in umetnikov v Osijeku se praznuje 5. oktobra tl. na svečan način. Zjutraj bo slovesna služba božja, katero opravi grkokatoliški župnik in hrvatski književnik Petranović pod vodstvom prvega predsednika F. Sudarevića in najstarejšega člana upravnega odbora M. Dragolice. Otvori se končno izložba slik klubovih članov-slikarjev.

— Karel Burian umrl. V Senovatah je umrl v četrtek bivši član praškega »Narodnega divadla« Karel Burian. Njegovo luno spada v zgodovini češke operne umetnosti zadnjih 25 let k najslavnejšim. Pokojni je bil znan operni pevec tudi v inozemstvu. Star je bil šele 54 let.

Sokolstvo.

— Ljubljanski Sokol priredi v nedeljo dne 28. t. m. pešizlet čez Orle na Šofljo. Povratek z večernim vlakom ob pol 9. ali peš. Obлека civilna. Zbirališče ob 1. popoldne na Karlovskem mostu. Zdravilo! Odbor. 6/n

— Zbirke, darila in kamni za Tabor od julija do 20. septembra 1924. Zbirka Lucije Koss v Clevelandu Din 3108, Delniška tiskarna 2. polovico prispevka Din 2800 in neimenovana trgovska družba 2500 Din; Sent Peterska podružnica Ciril Metodove družbe delež na dobičku prireditve Din 1300; Zbirka poštnega uradništva Din 1250; Slov. trgovna sodavice 1000 Din, neimenovani trgovci po br. Jos. Turku in dva neimenovana trgovca po br. D. Lundru, vsak po 1000 Din; Čehoslov. Beseda v Splitu zbirko 800 Din, Sokol Zagorje zbirko 680 Din; Anica Rogelj v Clevelandu, Hinko Korn, Ivan Briceji — vsa darila po 500 Din; Anton Verbič 400 Din; Emil More 360 Din; Balinski klub »Cvet« 350 Din; Benedikt Metod v Zlebeh zbirko 300 Din in zbirka na poslovljenem večeru sr. Ciojevo 300 Din; Sokol na Krku 260 Din, Sokol v Čakovcu, Sokol v Gor. Logatcu in Češka obec v Ljubljani vsi po 250 Din, Jože Span, graščak Jos. Rudež, povodom krsta svoje vnukinje vsak po 200 Din; »Neimenovane« kot 3 dar, Peter Grasselli, Anton Beršnjak, Marija Kokalj-Trškan, Manica Keman, Bogdan Žilič, neimenovana Čehinja, »neimenovane« po Josipu Turku, Franta Sindelač, dr. Krivic, Ivan Ažman, Terezija Ažman, Leopold Ažman, Oton Žilič, Fran Robec, dr. Lauš, Franjo Troha, dr. Flerin, Ljudevit Šilič, Drago Gorup, Fran Pleničar, Bizjak Lojze, Milan Vojko, dr. Krevl, Kunstler — vsi po 100 Din; olimpijski tekmovalci Dergane, Porenta, Zupan in Lovšin — vsi po 55 Din; Svitoslav Peruzzi, Neško Vrhunc, Viktor Kveder, Jaka Čeh, Vinko Ljubič, mgr. Karnelutti, Jože Hribar in prota Jankovič vsi po 50 Din; Janko Zagar 41 Din; Adolf Grzič 40 Din; »neimenovani Tržčani« 35 Din; dr. Tone Gosak, Josip Schleimer, Makso Proft, Josip Marn, Ivan Grobevnik — vsi po 30 Din; Ivan Pekenk, Fran Milčinski, Jože Kurent, St. Vodopivec in Janko Zagar — vsi po 25 Din; dr. Anton Dolar, prof. Henrik Podkrajšek, dr. Ljudevit Plivko, Stefan Mikolčić, Franjo Turk in Ivan Švajcar — vsi po 20 Din; Vinko Stoklas, Marjanca Pauli, Milena Pauli, Marija Poljanec, Valdemar Hazelekiewicz, Anton Selan, Blaž Karel, Angela Znidaršič, Krasovec Ana, Ana Švajcar, Martin Žnidaršič, Janko Rajakovič, Just Pux, Aloj Franc, Gnuš Anton in Jos. Roš — vsi po 10 Din in razni darovalci manjših zvezov skupno 285 Din. Vsem darovalcem iskrena zahvala! Odbor.

Izpred sodišča.

— Na napačen naslov se je obrnil Lojze Slak. Delal je pri mestu in dobro mu je šlo. Imel pa je smelo in se je osmolil — ni imel sreče s svojim dekletom. — Prekasno je prišel. — In odredil mu je zdravnik poleg vseh drugih ceremonij tudi prisiljeno članstvo svete vojske in poleg štirideset-dnevnega posta še prav posebno vegetarijansko življenje. To pa stane veliko, posebno pri današnji dragini kljub dobri letini. — In pomagal si je mož, kakor si je pač moral pomagati. Javil se je bolan in je dobival od delavske zavarovalnice najmanjše potrebno hraninarjo. Da pa ustreže tudi zdravnikovim predpisom glede hrane je šel kljub njegovi odredbi, da ne sme delati, na delo, da si prisluži približek. Imel pa je tudi lahko službo in ni mu bilo treba veliko hoditi. Bil je voznik. Tako je živel 24 dni na dve strani. Zdravnik mu je zapisal hraninarjo, pri svojem delodajalcu pa je služil svoje dnevnice. Imel pa je zopet smelo, da ga je zalotil pri delu nadzornik za brezdelje in ga oavdil. In težilo so moža, da goljufa in vleče poleg dneve tudi zavarovalno hraninarjo. Fant je prvemu sodniku samo priznal svoj greh, katerega se je zavedal in sram ga je bilo povedati, zakaj si je na tak način pomagal do približka. Zato je bil obsojen na cel teden zapora in pa da mora povrniti zavarovalnici 319 Din. Fant razočaran se je pritožil in šele pri zeleni mizi je obrazložil kakšen je bil pravi potek njegove bolemini in dober namen goljufije. Po kratkem posvetovanju mu je povedal predsednik, da gre lahko zopet delat in če se mu je katerikoli ponesreči, da kaj izgubi, naj gre iskat tja, kjer je izgubil, ne pa k delavski zavarovalnici. Ker sicer bo drugič to res prava pravega goljufija, ki vodi v zapor.

— Samo kazen je prevelika gospod sodnik. Vse sem povedala in res sem prehitro in preglasno govorila. Zmanjkala mi je skoro nova ključavnica iz okna in ujezilo me je. In prvega, ki mi je prišel čez pot, sem obdolžila ti si tat, čeprav je v hiši pet strank in se pritepejo vseh v hišo če tuji ljudje. Ko pa sem tako rogovillila po hiši sem našla to presneto ključavnico med deskami pod oknom. Ni izključeno, da je bronila to vražjo ključavnico z okna tudi sosedova mačka, ki se budi rada na okno gret. In zato sem debila 4 dni gospod. Preveč je in res nisem tako hudo mislila. In vpoštovali se sodniki to odkrito priznanje in so ji sprejemili zaporno kazen 4 dni v 60 Dinarjev globo.

Glasbeni vestnik.

— Pevski zbor »Ljubljanske Zvonar«. V ponedeljek dne 29. t. m. točno ob pol 8. sestanek vsega zbora in pevska vaja. Brez izjeme vsi in vse!

Turistika in sport.

— Nogometne tekme 28. t. m. Na prostoru Ilirije se vrše jutri v nedeljo zopet nekatere važne prvenstvene tekme. Iz I. razreda igra ob pol 15. uri Maribor in Hermes, ob 16.15 Ilirija in Jadran. Rezervi Ilirije in Jadrana igra ob 10.30 dop. hr. II. razreda igra ob 9. uri Korotan, Kranj in Svoboda. — Mariborski prvak in večkratni finalist slovenskega prvenstva FSK Maribor zadene v Hermesu na dokaj izbalansirano meštvo, ki goji kombinacijsko igro in ki je uspelo tudi v nekaterih mednarodnih tekmah. — Ilirija, prvak Slovenije, je obdržala slejkoprej svojo dominantno pozicijo med nogometnimi klubi Slovenije. Proti Rapidu je podala pretečeno nedeljo izvrstno igro ter dosegla impozanten rezultat 10:0. — Jadran je znal baš proti Iliriji vedno stisniti vse sile svojega agilnega meštva. Zadnikrat je izpadla prvenstvena tekma neodločno 3:3 in tudi za jutri obeta Jadran trd odpor. — V dopoldanskih tekmah nastopijo talentirane mlajše moči. Korotan, ki ima proti Svobodi ugodne izglede, utegne doseči prvo zmago na ljubljanskem terenu. 5/n

— Redna letna župna skupščina župe slovenskih skavtov se vrši v nedeljo 28. septembra ob eni črti na 11 dop. v risalnici tukajšnje realke. Vabilo še vsi prijatelji skavtizma in gospodinjstva. 7/n

— Nabava zimskosportnega materiala. Da omogoči svojim članom preskrbo ceneja in dobrega smučkega materiala, namerava JZSS skupno nabaviti potrebne predmete. Postavilo se vsi člani, ki žele kupiti smuči in ostale potrebščine, da sponoro pismeno Sayazu, katere predmete želje nabaviti. Ako bo mogoče izvesti skupno nabavo, bo sklical Savez šestanec vseh inosenov, kjer se bodo dogovorile p. nobnosti. Prijavit se je najkasneje do 5. oktobra t. l. Naslov JZSS t. l. Goren, Ljubljana. — JZSS.

Društvene vesti.

— Mestna Orjuna St. Jakob-Krakovotruvo priredi v soboto dne 11. oktobra t. l. vinski trgatve z veleznalnimv vsposredom, na kar opozarjamo vse bratske organizacije in nam naklonjeno občinstvo. Kraj in čas se pravčasno objavi. Odbor.

— Sadni sejem v Ljubljani priredi »Sad-jarsko in vrtnarsko društvo« s sodelovanjem velesejma od 18. do 20. oktobra, na kar se že sedaj opozarjajo prodajalci in kupci. 3/n

— Žensko tolesno vzgojevalno društvo »Atena« otvori svoj ortopedični zavod s 1. oktobrom 1924. Vpisovanje se vrši dne 29. in 30. septembra t. l. vsakokrat dopoldne ob 9. do 11. ure v telovadnici »Mladice«, Šubičeva ulica št. 9. Informacije daje voditeljica ortopedije Istotam. 4/n

— Tovariški sestanek članov ljubljanskega pododbora Udrženja rezervnih oficir in ratnika se vrši v sredo 1. oktobra ob 20. uri v salonu hotela Lloyd. Na dnevnem redu so razna poročila in predlogi o organizacijskih zadevah. — Uprava pododbora.

— Dobrodelno društvo grafičnega delavstva za Slovenijo priredi v nedeljo, dne 28. septembra 1924. celodnevni družabni pešizlet k Sv. Katarini nad Medvodami. Zbirališče ob triletrt na 8. ure zjutraj pred glavnim vhodom ljubljanskega velesejma (Gospodstvska cesta). Odkhod točno ob 8. uri v smeri proti Podutku ne glede na številno udeležencev. Vabljeni tudi prijatelji društva. V slučaju slabega vremena, se izlet vrši naslednje nedeljo (8. oktobra).

— »Poselska zveza«. »Poselska zveza« priredi v nedeljo, dne 5. oktobra 1924. ob 4. uri popoldne v veliki dvorani hotela »Union« tombolo (srečlov) s 300 lepimi dobitki. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo »poselske doma« v Ljubljani. P. n. občinstvo se vlnudo naproša, da prireditve polnočito-vilno obišče in soče po srečkah, ki so samo po 1 Din.

Današnje prireditve v Ljubljani:

Kino Tivoli: »Živali kot ljudje«.
Kino Ideal: »Maks Linderc«.

30. 9. 24. je
SARGOV
KALODONT
ZOBNA KREMA

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. septembra 1924.

Pro domo.

Nasprotniki našega lista bi hoteli »Slovenskemu Narodu« izpodkopati ugled s trditvijo, kakor da je odvisen od ene ali druge gospodarske skupine. Resnici na ljubo ugotavljamo, da je naš list varoval svojo samostojnost tudi v času, ko je poleg ostalih udeležencev bila ena izmed znanih gospodarskih skupin na njej interesirana. Medtem je omenjena gospodarska skupina svoje odnose do »Slovenskega Naroda« popolnoma likvidirala, tako da je naš list v bodoče tudi formalno docela zavarovan proti vsaki odvisnosti od katerekoli pridobitne organizacije in s tem tudi proti vsem klevetam o dozdavnih postranskih vplivih na njegovo tradicionalno smer. Neodvisen na vse strani. »Slovenski Narod« tudi ni in ne bo bitu glasilu kakih političnih strank. Zvest ideji narodnega in državnega edinstva ter napredne misli, se bo »Slovenski Narod«, kakor doslej, po svojih najboljših močeh potrudil biti slovenski javnosti točen in zanesljiv informator o dogodkih javnega življenja ter bo tudi v bodoče z vso verno zastopal zlasti gospodarske in kulturne interese naše ožje domovine v okviru narodne celokupnosti.

— Kraljev povratek v Beograd. Po zatrdilu vladinih krogov se Nj. Vel. kralj Aleksander I. s kraljico vrne z državnega posestva Belje v Beograd v nedeljo zvečer.

— Kandidat za poštne direktorja. Izvedeli smo, da namerava vlada odstraniti sedanjega poštne direktorja za Slovenijo in postaviti na njegovo mesto inspektorja Vrbnjaka, moža, ki nima za to službo prav nobene kvalifikacije. Ta gospod nam je znan še iz časa Narodnega sveta. Tedaj mu je bilo kot najstarejšemu juristu oficijelno poudarjeno mesto. Na telefonsko povabilo je po poslal iz Gradca tako pismeno odločbo, da bi se zaradi njene nepatriotične vsebine ne smel biti sprejet v službo države SHS. Zadrževal je 16.000 kron kot fonda perdu, odškodnino za vsako eventualno poškodbo poštne službe, normalno prevoznino in pa garancijo, da postane v 6 mesecih dvorni svetnik. Greh je bil tedaj storjen že s tem, da se je mož vključil temu sprejetu v službo, zlasti pa še, ko je bilo dokazano, da se je vsiljeval ob prevratu v službo Avstrije, kateri je hotel po vsej sili prisesti. V svojem službovanju v Sloveniji je pokazal svojo popolno nesposobnost. In ko so se narodni krogi pritisnili zaradi njegovih zgoraj naštetih grehov, je bil premeščen v Zagreb, kjer so se ga začeli zaradi njegove ignorance tudi kmalu otrsati. Po zaslugi tedanje vlade je doletela na to ljubljansko direktorjo sreča, da ga je dobila nazaj. Za danes nam bi zadoštevala samo ta skromna ilustracija, dasi imamo na razpolago še veliko več gradiva, zlasti iz poslednjih dni njegovega bivanja v Gradcu. Ne moremo si misliti, da bi hotela vlada spraviti pošteno upravo na tako nizek nivo. Če se že hoče iznebiti sedanjega gospoda direktorja, bo našla za njegovo mesto vsaj človeka, ki je za to skrokovno in moralno kvalificiran.

— Pomočnik finančnega ministra. Novimenovali pomočnika fin. ministra Fran Gospodničja je večer prevzel vodstvo njemu dodeljenih uradnih poslov.

— Z naše univerze. Za asistenta na tehnični fakulteti ljubljanske univerze je imenovan Ante Matko, podinženjer železniškega ravnanja v Zagrebu.

— Mnogo šolskih upraviteljev je bilo upokojenih, kateri so po razrešitvi tudi takoj oddali svoje posle njim dolžnim naslednikom. Samo v Ljubljani delata izjemo Slomškarija Jezlič in Cepuder. Kdor je s kraljevim odlokom vpokojen, kjer je po službeni pragmatiki moral vpokojen biti, ta nima pravice več podpisovati uradnih aktov!

— Pravilnik za delavske zbornice. Ministrstvo za socialno politiko je potrdilo poslovni pravilnik za delavske zbornice.

— Iz vrst starovpokojenecv nam pišejo: Hvala vam iskrena za članek, v katerem se zavzemate za nas stare trpinke! V sredo je bila odposlana finančnemu odboru v Beograd od našega koalicijskega odbora vseh vpokojenecv brzojavka, ki želi takojšnje rešitve v smislu po deputaciji izročene spomenice. Tam se zahteva med drugim odplačilo vsega zaostalega zneska med kronsko in dinarsko veljavo od 1. maja 1921. dalje. Povodja se tudi v oni spomenici, da imajo ostali železniški vpokojenecv nedotaknjene vse njihove pravice. Odbor se je obrnil v sredo tudi na ministra za socialno politiko z ekspresnim pismom za takojšnje rešitve spomenice. Listi prinašajo za vpokojece ne ravno razveseljeve vesti. — Nadalje nam pišejo: Tudi »Slovenec« se je uvrstil v svojih beležkah med borce za takozvane kronske ali starovpokojece. »Slovenec« seveda polemizira z naprednim tiskom in breca prejšnjo vlado. Ali tu ne gre za vprašanje, kdo je uveljavil stare predpise, gre edino le za to, da se ti stari predpisi odpravijo. To pa more storiti samo sedanja vlada, ki ima vso moč v rokah. V sedanjih vladi pa sede tudi ministri SLS, zato vprašamo, kdo ima dolžnost in kdo ima možnost, napraviti kaj za vpokojece? Ne sme se samo poskušati, da se povratio krivice, marveč vpokojece hočejo videti dejanja, ne pa poskuse. Dejstvo je, da je novi finančni minister izjavil, da bodo dosednji stari predpisi v ostalem še nadalje veljavni. Zakaj pa? Zakaj bi se ti predpisi ne razveljavili, ko so uradniške organizacije podale obširne in dobro utemeljene predloge za to. Z zvišanjem draginskih dokladov ta stvar vendar ne bo odpravljena. Ako hoče »Slovenec« res kaj storiti za reševje vpoko-

jence, naj se odkrito pridruži klicu na naslov nove vlade: Proč s starim uradniškim zakonom in na dan z izenačenjem kronskih pokojnin z dinarskimi! Naprdni tisk je že storil svojo dolžnost. — Društvo vpokojenecv je že dobilo večeraj brzojavko: Draginski doklade povišane, večina zahtev uvaževana. Predsednik finančnega odseka: Ne-šič.

— Službeno pravo za uradnike. V Avstriji seveda. Takozvana »petindvajsetorica«, t. j. permanenten odbor vseh avstrijskih uradniških organizacij, je izdelal poseben memorandum, katerega je pravkar eksekutivni »komitet« zveznemu kancelarju dr. Seiplu izročil. V spomenici so našteje vse pritožbe in zahteve državnega uradništva glede izvršitve zakona o uradniških plačah. Zlasti pa se obširno obravnava vprašanje uradniško-službenega prava in uradniško-personalnih zastopstev. Pri nas se pa o takih rečeh še nikomur niti ne sanja.

— Kaj je z izseljeniškim vprašanjem? Izvršiti vse delo in poslati izgotovljene potne liste ministrstvu v Beograd je naloga okrajnega glavarstva. Voditi vse agende o izseljeništvu je dolžnost izseljeniškega komisarjata v Zagrebu. Tu se vodi sploh vsa evidenca in izvršujejo vsi posli, ki zadevajo izseljeništvu. Dovoljene izseljeniške potne liste pa podpisujejo v Beogradu. Zakaj? Ali zaradi zavlečenja, ali zaradi — bakšiša? Čeprav za leto 1924 še ni določena izseljeniška kvota, so ta mesec že izdajali v Beogradu potne liste za potovanje v Sev. Ameriko. Kako to, da o tem niso nič vedela okrajna glavarstva? Za katere osebe so se izdajali potni listi? Kdo je izvršil polzvedbe brez političnih oblasti?

— Orožne liste bo izdajal veliki župan. Zakaj? Ali okrajna glavarstva niso več zanesljiva? Ali se hoče delo centralizirati in zavlečevati? Ali se hoče podpirati lovskotatove? Taksa za orožne liste, letno 50 Din od vsakega komada strelnega orožja, je previsoka. Kar se tu preveč zahteva, se zahteva na pr. pri obrtnih listih, ki veljajo za celo življenje, premalo.

— Tudi državljani, ki hoče ostati v naši državi še en mesec ali dva, mora vložiti prošnjo na ministrstvo v Beogradu. Na rešitev vloge čaka četrt, do pol leta. Med tem se ga ne sme ovirati v bivanju v naši državi. Jako zgodno sredstvo za podaljšanje bivanja v naši državi — na podlagi te silajne naredbe. Kdor pozna to naredbo, lahko pride k nam z dovoljenjem za 10 dni, pa ostane tu neovirano pol leta. Kdor pa misli res ostati samo še en mesec ali dva, ta pa ne more naprej ker se ni odločitev. Ali nebi mogel opravljati dela veliki župan?

— Razpis. Mestni magistrat razpisuje stavbinska in vsa druga obrtniška dela za zgradbo mestnih delavskih stanovanjskih hiš. Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v mestnem stavbnem uradu med uradnimi urami. Ponudbe je vložiti do 4. oktobra 1924 do 12. ure.

— Mednarodna konferenca železničarjev se vrši v Benetkah. Udeležniki so iz Avstrije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Švicarske in Severnih držav.

— Vodstvo prometne šole v Beogradu je poverjeno železniškemu uradniku g. Replju iz Maribora, ki ima nagolo, obenem organizirati strokovni oddelek v prometnem ministrstvu.

— Učiteljski ženski penzionat zgradijo v Šumadijski ulici poleg Doma v Beogradu. Zgradbo je sklenilo Udruženje jugoslov. učiteljev, sekcija Beograd. Graditi se prične še to leto.

— Od takse je oproščena »Zveza za tujski promet v Sloveniji«.

— Javna zahvala. Sportni klub Ilirija v Ljubljani je dovršil v tekočem letu higienično kopalnico in garderbo na svojem sportskem igrišču. Izpolnjena je bila s tem vzrak, ki je bistveno ovirala klubov v smotnem gojenju sportne telesne vzgoje naše mladine. Da smo mogli dograditi gradbo je v prvi vrsti zasloga klubov naklonjenih gospodov in podjetij, katerim izreka odbor tem potom iskreno zahvalo. Imenoma navajamo: gg. dr. Karel baron Born, veleposelnik in industrijalec, Tržič; Costaperaria Josip, arhitekt, Ljubljana; Dolenc Fran, industrijalec, Škofja Loka; Hribar Ivan, min. n. r.; Javornik Josip, industrijalec, Žalna; gg. Kosler, veleposelnik, Ljubljana; Avgust Praprotnik, gen. ravnatelj Slavenske banke; Slikar Anton, industrijalec, Domžale; dr. Gregor Jerjav, min. n. r.; Negovetič Rihard, šef prometa pri direkciji državnih železnic ter podjetja: Slavenska banka, Ljubljanska kreditna banka, Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Združene opkarne, Dolenc, Hudovernik & Javornik, Lorenz Josipa nasled., Vesta svetlobna industrija, J. Pogačar, Pivovarna Union. — Otvoritev smo proslavili s skromno slovesnostjo; pri tej priliki je prilazno sodeloval pevski zbor zveze Jugoslovenskih železničarjev, operni pevec g. Leopold Kovac pa je nabral v korist stavbenega sklada znatno denarno svoto. Tudi njim iskreno zahvala! — Svojo dolžnost je storilo tudi članstvo in mnogo ostalih klubovih prijateljev, ki jih radi velikega števila ne moremo poimenovali navesti. Oddolžili se bomo vsem na ta način, da bomo stremili za tem, povečati krog naših sportnikov ter z njim povzdigniti slovenski sport na mednarodno višino. — Odbor SK Ilirija.

— Tovarna lokomotiv v Niši. Ministrstvo saobračaja je sklenilo razširiti niško železniško delavnico tako, da bo oddelek poleg poprave železniških strojev tudi lahko gradila nove lokomotive.

— Kmetijska predavanja po Sloveniji in Srbiji. Kmetijska družba v Sloveniji priredi s srbskim kmetijskim društvom to simo kmetijska predavanja in tečaje v Srbiji in po Sloveniji. Predavanja kakor tečaji bodo brezplačni.

— Krediti za obrtnike. Na zadnji seji Narodne banke v Beogradu so razpravljali o obrtnih kreditih. Sklenili so, da v bodoče smatra Narodna banka eskont obrtnih menic od 8000 Din naprej kot posojila, na-

tera naj obrtniki vračajo v obrokih. Vsa obročja znašajo 20% od vsote, na ostanek pa izda obrtnik novo menico. Na ta način bodo obrtniki prejemali več kot trimesečne kredite. Obrtnice kredite bo razdajala Narodna banka, čim tozadevne prošnje odobri poseben odbor obrtnih zbornic. Beograjsko poročilo ne ve, ali se obrtniki krediti nanašajo samo na beograjsko področje ali pa na celo državo.

— Plenarne seje beograjske trgovske in obrtne zbornice. 30. sept. in 1. oktobra se vrše plenarne seje Beograjske trgovske in obrtne zbornice za mesec september in oktober. Na sejah bodo razpravljali o vprašanju vojne odškodnine in o stabilizaciji valute.

— Konferenca za carinska vprašanja. V ponedeljek 29. septembra se vrši v generalni direkciji drž. železnice konferenca za ureditev železniških carinskih vprašanj. Obstoja predlog, da naj v bodoče vrši vse carinske posle železnica sama in ne kot doslej špediterji in carinski posredniki.

— Opozorjamo na narodno žegnanje češkosov. obce danes 27. tm. v Narodnem domu. Sodeluje »Astro« Ferenc Futuriste itd. Tamburaški zbor »Bratstvo« in godba dravske divizije. Začetek ob 20. 1/n

— Velesojem v Pragi! Ta jesenski velesojem v Pragi po poročilih iz Prage izredno uspeva. V velesojemskih palačah odmevalo jugoslovenski, francoski, angleški, španski, ruski in nemški jezik. To pot je že prvega dne velesoja prislopo v Prago toliko število tujih posetnikov, da kaj podobnega ne pomnijo. Trgovci iz tujine izkazujejo veliko zanimanje ter so bile v raznih panogah že dopoldne sklenjene številne kupčije. Tudi domači kupci se prispele že prvega dne mnogo. Med tujci je na stotine iz Jugoslavije — posebno iz Slovenije.

— Pravilnik o potnih in selitvenih stroških uslužbenecv državnih prometnih naprav. Uradni list v svoji 90 številki.

— Prepovedana vožnja s težkimi avtomobili. Veliki župan ljubljanske oblasti je prepovedal vožnjo s težkimi avtomobili ki imajo železna platišča, na vseh državnih cestah v mestnem pomerju ljubljanskem. Prepoved, katere perstopki se bodo strogo kaznovali, stopi v veljavo dne 12. oktobra t. l.

— Železniška postaja v Novem Sadu se znatno razširi, kar bo stalo nekoliko milijonov dinarjev. Zgradi se tudi delavnica za popravo vagonov.

— Vrnitev iz ruskega ujetništva. Po devetih letih se je vrnil iz ruskega ujetništva Pavel Ižep, posestnikov sin iz Štebna v Poduni na Koroskem. Do leta 1918 sploh ni bilo, sledu o njem. Spomladaj letošnjega leta se je vračal peš iz Ufenske gubernije in dospel je v Tarnopol, kjer so ga prijeli in ker ni imel potnih listin poslali s spremstvom nazaj. Končno se je zavezelo zanj avstrijsko poslanstvo v Moskvi in mu prekrbilo potne listine, kakor denar, za povratek v domovino.

— Iz Antverpna nam pišejo, da so v nekem slučaju na jugoslovenskem zastopstvu grdo postopali z nekim Slovincem iz Zidanega mosta, ki obiskuje tamkajšnje elektrotehnično in ladjedelsko šolo. Čudno pa da bi se jezikovno ne mogli razumeti med seboj Slovinci in Srbi. — Na jugoslovenskem zastopstvu v Liege (Lüttich) ne razumejo jugoslovenskega jezika, marveč govore samo francosko!

— Tragičen dogodek v Clevelandu. V Clevelandu v Ameriki so našli v torek 9. septembra nedaleč od železniške proge truplo nekega neznanca, v katerem so spoznali 40 letnega Andreja Firna. Zadet je bil od treh krogel. Polcija je aretirala rojaka Frana Trhlena, ki je bil umor osumljen in je tudi dejanje priznal. Vzrok tega krvavega dogodka je bil sledeč: Fira se je pred leti zaljubil v neko vdovo in dogovorila sta se, da se poročita. Fira je svojo nevesto tudi materialno podpiral in pošiljal njenim otrokom v domovino večje vsote. Vdova se je kasneje seznanila s 36 letnim Franom Trhlenom in se tudi z njim poročila. Fira je to užaloštilo in začel je plančevati. V pianem stanju je večkrat nadlegoval Trhlenu in njegovo ženo ter je nekoč streljal v Trhlenovo hišo. Radi tega je bil aretiran. Kasneje je pričel nadlegovati tudi 16 letno hčerko Trhlinove žene. Naravno, da je devojčka odklonila vse njegove ljubavne ponudbe. Napetost med Trhlenom in Firmom je narasčala. V nedeljo 7. tm. zvečer so opazili ljudje še oba skupaj v družbi. Fira so videli nato v ponedeljek zvečer ob 9. zadnjič. Kaj se je zgodilo potem ni znano. Drugo jutro so ga našli ustreljenega in z razbito glavo. Trhlen je na poljici izpovedal, da je prišel iz mesta. V bližini proge sta se sprla in ga je Fira udaril. V silobranu je Trhlen potegnil samokres in oddal na svojega nasprotnika tri strelce.

— Ameriška univerza v Splitu? Delegat univerze v Dakoti prof. inž. dr. Hildebrand se je mudil pred kratkim v Splitu. Omenjena univerza hoče ustanoviti svoje podružnico in izmed vseh mest, ki si jih je ogledal prof. Hildebrand, mu Split najbolj ugaia v to svrhu.

— V kraju Chialholm, se je smrtno ponesrečil dne 2. sept. rojak Fran Špehek. Delal je v rudniku. Pokojni je bival v Ameriki že 11 let in je zapustil v domovini soprogo s štirimi otroci. Doma je bil iz Loza na Notranjskem. — V kraju West Birch je avtomobil povozil 9letno hčerko družine Veselove. V bolnici je podlegla poškodbam. — V Boydevillu se je smrtno ponesrečil rojak Fran Simončič, rodom iz Sent Jerneja na Dolenjskem. V rudniku se je vsula nanj plast kamenja in je bil mrtev na licu mesta. Pokojni je bil star šele 43 let in poročen že v drugič.

— Senzacionalen proces v Sarajevu. V Sarajevu se je pred kratkim vršila razprava proti Camki Tušeti, ki je svojemu možu zalila razstopljeni svinec v uho. O tem dogodku smo svojočasno poročali. — Tušetka je bila pri prvi obravnavi oproščena, istotako pri vzklični obravnavi. Državni pravdnik je vložil ničnostno pritožbo.

— Pri zaprtjem tolesa, motenju prebave se vzame na tečje sluzraj kozarec naznava Frana-Josef-granica.

— Velik vlom v Plevlju. Sarajevska polcija je prejela iz Plevlja brzojavko, da so neznani storilci vlomili v blagajno pisarniškega sodišča v Kosanici in odnesli 706.000 Din gotovine. O storilcih ni sledu.

— Drzen roparski napad v Soteski. V noči 25. t. m. sta stopila dva maskirana roparja v sobo župnika Alojzija Volca v Soteski pri Toplicah. Grozila sta župniku s samokresli in zahtevala denar. Nato sta vzela iz blagajne nekaj denarja in zlato uro z verižico. Predno sta odšla sta župnika zvezala.

— Nepoštena služkinja. Na Viču je bila snoči prijeta služkinja Ana Varšek, ki je bila začetkom tega meseca uslužbena pri stranki Omladič v Ilirski ulici. Pobegnila pa je že čez par dni in ukradla par sandalov in 100 Din gotovine.

— Policijske ovadbe. Tekom večerajšnjega dne so prispele na polico sledeče ovadbe: radi tatvine 4, kaljenja nočnega miru 1, pljanosti 1, prestopka cestnopolice, reda 8, popadljivega psa 1, železniškega reda 1, navljanja cen 1, nezgode 1 in razgrajanja 1.

— Policijska kronika. Radi prepovedanega povratka je bila aretirana 1 oseba, radi postopanja 2 in radi tatvine 1. — Posestnikov sin Anton Bolta iz Šmartnega ob Savi, je prijavil, da so bili njegovemu očetu iz čebelnjaka ukradeni 3 panji s čebelami vred v skupni vrednosti 750 dinarjev.

— Največje zanimanje vlada za zgradbe sistema »Seidele«. Na velesojem je bil zgrajen cel paviljon po tem sistemu. Opozorjamo na tozadevni inerat v današnji številki.

— Svetlo ilkanje ovratnika in vse perilo, zamorete najprej le v higienični pralnici Šimenc. Kolodvorska ulica 8. 2/n

— Kavarna »Central« povodom otvoritve tudi gostilne danes, soboto in nedeljo koncert salonskega orkestra. Začetek ob 21. uri. Toči se pristni salonski cviček, jeruzaleme, rizing in dr. po zmernih cenah. Se priporoča Štefko Mikolič. 8/n

— Novi tečajji za strojepisje, stenografijo in knjigovodstvo (posamni ponk) se začne na Ant. Rud. Legatovi šoli v Mariboru dne 1. oktobra in trajajo štiri mesece. — Pojasnila in vpisovanja v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

— Najcenejša in najnovelše obleke se dobe samo Šelenburgova ulica št. 3 pri GRICAR & MEJAC.

— Vremenska napoved. Večinoma jasno in malo bolj hladno.

S-PO-RAZ-UM-AR-IA.

Prikolovratila sta po Rimski cesti ob poznih uri, ko so bile vse gostilne že zaprte in sta zavila proti Križevništemu trgu. Ustavila sta se za nekaj časa in modrovala sledeče:

»Jaz pravim, da je bila napaka takoj takrat, da nas ni nihče vprašal. To bi se bilo moralo takoj po dopisu nas vprašati, ali smo za avstrijo ali ne.«

»To je hudič, da imajo samo politiki besedo. Saj bi bili lahko rekli: zdaj je vojske konec, zdaj se pa pomenimo...«

»Pa jaz pravim, Srbi bi nam morali kaj dati, če so hoteli, da prestopimo v njihovo državo.«

»Zato pa pravim: kdo pa nas je vprašal. Vse so pod roko naredili. Najboljše bi bilo, da je ostalo vse pri starem.«

»Kaj zdaj spreminjati države, če drugi tega nečajo. Zdrži Kroatiji zdaj nečajo.«

»Jaz pravim, da nas ni nobeden nič vprašal, zato je tako. In zdaj me tudi nobeden nič ne vpraša.«

»Če hočejo Hrvati biti pod Madžari, bomo pa še mi pod Nemci: Tako — jaz pravim — bo za vse prav.« Če se pa zme-nimo, se lahko tudi s Srbi razumemo.«

»Ampak bomo nam kaj dali, če hočejo, da bomo z njimi skupaj.«

»Saj zato zdaj pravijo, da bo tisti sporazum. Radič bo ušitil republiko, potlej bo pa ministri.«

»Mi bomo pa na dilci ostali, ko bo vse on pobral. Jaz pravim: plačajo naj, pa bomo si skupaj...«

Mesec je svetil visoko z neba in obseval dve senci, ki sta se majali sredi trga in se s-po-raz-umevali. Kje so bili pozabljeni časi deklaracije — 28. oktobra 1918 in — one Jugoslavije, ki je dvigala milijone v neravnem srčnem sporazumu na skupni boj.

Kimala sta še dolgo in sta končno zglinila v temnih ulicah stare Ljubljane.

Iz Celja.

—c Novi preklic. Zaradi mistifikacije so preklicali svoj podpis nadaljni štirje kandidati »Socialno-gospodarskega bloka«, in sicer Arnek Ivan; Planinšek Anton, Škof Ivan in Orehovec Ivan. Tako zapuščajo ti Ogrisegovu barko med drugimi zadnji tudi zastopniki takozvanih najnižjih slojev, ki so svojimi podpisi zadnji dan omogočili vložitev nemškutarske liste. Kakor čujemo, najnoveljšega celjskega preroka že hudo zobje boljjo — ker oreh je pač vendarle malo pretrd.

—c Iz pošne službe. Poštni in brzojavni uradnik Karel Kosem je premeščen iz Celja k poštnemu uradu v Mozirje.

—c Prvenstvena nogometna tekma med SK Primorje (Ljubljana) in SK Celje se vrši v nedeljo dne 28. tm. ob 4. popoldne na Glaziji.

—c Nočno lekarniško službo ima ta teden lekarna »Pri Križu« na Carkarjevi cesti.

—c Šolski pouk na gimnaziji v Celju se prične v sredo 1. oktobra, neposredno po otvoritveni maši.

Iz Maribora.

—m »Volksstimme« na zatožni klopi. Zadnja »Volksstimme« je objavila po poraznem rezultatu volitev strupen članek pod naslovom »Der gesetzliche Wahlbetrug ist vollbracht«, v katerem napada državne oblasti prav po receptu klerikalcev, kadar so v opoziciji. Kolicijska oblast je radi tega vložila zoper odgovornega urednika »Volksstimme« g. Eržena tožbo po § 104. Proces

obeta biti vsekakor prav zanimiv, ker bodo baje socialisti nastopili dokaz resnice.

—m Dr. Turner na mrtvaškem odru. (26. sept.) Kakor je bil dr. Turner v življenju skromen, tako je ostal tudi v svoji smrti. Brez vsakega pompa, ki ga veliki pokojnik ni maral in svojem življenju, leži na mrtvaškem odru na verandi svojega poštva v Petrovem selu, od koder se pa je v življenju razprostiral krasen razgled na Dravsko dolino in zeleno Pohorje. Tam, kjer je še pred par dne i dobrodušno kramljal, leži sedaj in pričinja večno spanje. Med črnimi zastori se tu pa tam ukrade kak solnčni žarek zahajajočega jesenskega solnca, ki da bi se poslavljaj od pokojnika. Nepronehoma romajo v mirno zatišje, ki si ga je izbral dr. Turner za oddih v zadnjih dneh svojega življenja, dolge vrste občinstva, zastopniki vseh stanov, da se zadnjič poslovo od svojega prijatelja, učitelja in dobrotnika. Ob mrtvaškem odru pa straži omladina — dijaštvo — da se tako zadnjič zahvali svojem velikemu dobrotniku. Z mnogih hiš v mestu plapolajo žalne zastave, naznanajoč, da je Maribor izgubil svojega moža — nestorja mariborskih Slovinccev...

—m Nedeljske nogometne tekme v Mariboru. V nedeljo, dne 28. tm. se odigra na igrišču I. SK Maribor prvenstvena tekma med mariborskim sportnim klubom »Svoboda« in SK »Slovan« iz Rače. Tekma se prične točno ob 10. uri dopoldne. Sodnik g. Šepec.

—m Slovinccev ne marata znana mariborska lekarnarja Wolf in König. Prvi ima svojo lekarno v Gosposki ulici, slednji pa na Aleksandrovi cesti. Minulo nedeljo, ko so se vršile v Mariboru volitve, sta hotela ta dva naduteža tudi v Kamnici pokazati svojo mržnjo. Zavila sta v neko tamošnjo gostilno, kjer se je prejšnji dan vršila neka veselica in so bili prostori še okrašeni s slovenskimi trobojnicami. Te trobojnice so ta dva gospoda tako bodle v oči, da sta naduto zahtevala od gostilničarja, naj jih takoj odstrani, sicer ne prideta nikdar več v gostilno. Gostilničar je bil res tako popustljiv, da je na ljubo dveh mariborskih Nemcev odstranil iz lokala slovenske trobojnice. Tako popustljivost gotovo ni na mestu. Upamo pa, da bodo mariborski Slovinci znali uvaževati željo gg. Wolfa in Königa ter se dosledno izogibali obeh lekarn. Brez dvoma je, da kdor ne mara Slovinccev, gotovo tudi ne mara slovenskega denarja. Slovinci naj si zapomnijo, da imamo v Mariboru dve slovenski lekarni.

—m Požar v Pobrežju. V sredo dne 24. t. m. okrog pol 20. zvečer je nastal pri posestniku Kaferju na Pobrežju ogenj, ki je v kratkem času upepelil senjak in ogrožal tudi že ostala gospodarska poslopja. Domače gasilno društvo je takoj prihitelo na pomoč, vendar pa je bila gasilna akcija vsled pomanjkanja vode zelo otežkočena. Domači gasilci so se morali posluževati gnojnice in šele mariborsko gasilno društvo je zamoglo črpati vodo iz mestnega vodovoda na Tržaški cesti. Gasilni društvi iz Radvanja in Studencev nista več stopila v akcijo, ker se je med tem že posrečilo ogenj pogasiti. Sumi se, da je nastal ogenj vsled kakega ogorka, ki ga je bržkone kak mimosoidi vrgel preblizu senjaka. Škoda je precej občutna, ker posestnik senjaka in deželnih pridelkov, ki so bili v njem spravljani, ni imel zavarovanih.

—m Na naslov železniškega ravnateljstva v Ljubljani smo prejeli dopis, v katerem se potniki, ki potujejo iz Savinjske doline preko Dravograda v Maribor, pritožujejo, da jim pri povratku v Savinjski vlak navadno popiha iz Dravograda, predno se dosepe koroški vlak iz Maribora. To se dogaja skoraj redno vsak drugi dan. Često odpiha savinjski vlak komaj tri minute pred prihodom mariborskega. Potnikom je s tem povzročena ogromna škoda, ker morajo prenočevati v Dravogradu in čakati na vlak do drugega dne. Prosimo ravnateljstvo, da ukrene, da savinjski vlak počaka na mariborskega, tudi če ima ta morda par minut zamude. S tem bo ustrezno potnikom, pa tudi železniški upravi, ki se mora sedaj čisto zadovoljiti s — praznim vlakom!

Uprava našega lista je prejela za ponesrečene v Soriel in Polh. gradcu Din 1.000 in za

pevsko društvo »Slavce« Din 1.000, ki jih je darovala v počaščenje spomina svojega pokojnega moža ga. Ivanka Schrey.

Opekarniški stroji
in kompletne oprema za oparivanje, hranjenje, glaženje izdelkov in izdelave

Kamnelomni stroji
Transportne in razkladalne naprave
za kamne in različne blage

Zavrtni, krpilni, vijaki za mlinike (Förderhaspel)
in
Ovratni riavnja in kovinskega litja
in
Oporno za steklarstvo

LUDWIG HINTERSCHWEIGER & CO.
MASCHINENFABRIK EISEN- u. STEHL- u. BEH-
LICHTENEGG & WELS O. G.
Štev. 17.

Zaslojnik za Stajanje, Koroženje in Jantovanje
AUGUST LECHNER, GRAZ
Mühlgasse 44, I. Stock

Predno ležes k večnemu počitku...

Danes popoldne sprejme k jesen-
skemu počitku kloneča štajerska zemlja
svoje mirno naročje zemске ostanke
moža, ki je bil v življenju njen naj-
boljši sin. Oni tam v Mariboru in oko-
lici se posloje od pokojnega dr. Tur-
nerja osebnost, ostala slovenska jav-
nost pa pokriva njegovo gomilo v duhu
z najlepšim cvetjem — z razpoklonom
njegovemu spominu in priznanjem nje-
govih zaslug za slovensko kulturo.
Predno pa Te skrije rodna gruda na-
šim očem, čujmo, dragi in nepozabni
»Črkarij redivivus«, vsaj nekaj be-
sed, ki si jih govoril v mladih letih
svojim rojakom iz daleke tujine! Malo
je med nami Tvojih sovratnikov, več-
na je že odšla tja, kamor spremljamo
danes tudi Tebe, ali nam vsem je ob
tej uri slovesa v uteho, da čujemo,
kako si znal pripovedovati.

Stric Radoveden nagaja me mu česar
o Londonu in londonskem življenju načrta-
ti. Da v naši naravi je, da človek vedno le-
na to najbolj misli, kar mu je oddaljeno,
a zato, kar mu je ravno pred nosom, se mno-
gokrat ne briga; česar nima, tega si želi,
a ko zaželjeno stvar dobi, brž se je nastil.
Jaz se Londona še nikakor nisem naveli-
čal; pa kaj bi zato o njem črkal? Celi svet
v, da je London največje mesto na zemlji,
da v njem nad tri milijone ljudi prebiva,
da je središče vse trgovine, da je os de-
narnemu kolezu, po katerem se naj več del
sveta suče, da mu železnice po zemlji več
ne zastojajo in zato jih na vse strani pod
zemljo preprega, da so ulice pod ulicami,
ceste pod cestami, shodi in prodajalnice pod
ponosno reko Tamizo: vse to je znano, ve-
se tudi pripovedovati o londonski dimasti
megli, kako je neprijetna in polna ožarnosti
ali splelna, ko človek cele tedne žarnega
solnca videti ne more; — da a kaj zato? O
pomladni in poletni je tudi v Londonu jasna
neba, in ako še nekoliko časa ono solnce
na nebu meglenja ne predre, svetl pa mu
po dnevu in noči druga zvezda: zlata svo-
boda. London bolj je veličasten, kakor sta-
ri Babilon, bolj vreden, kakor slonokoščeni
turn Davidov, da ga oni ljudje, ki litanje
molitve svoje molitve vpletajo — zbor je
svetnikov — pa najbolj prav pribežališče
grešnikov, svoboden dom vsem, ki tega ni-
majo in iščejo...

Tukaj že hoče različnosti človeškega
življenja opazovati, pojdi v London; želiš
videti bogastvo v vsem svojem cvetu in li-
šču, pridi sem; če ti drago poznati in si-
lišati proslavljene osebe obojega spola in v
kteri koli vrsti človeškega delovanja, tukaj
je mesto jih najti; si pisatelj umetnosti
dramatiške in pevske, deli v Londonu; tukaj
so sedaj zbrani iz vseh delov sveta največji
umetniki te vrste; bi rad razgledoval ču-
deže, katere dela človeški um in industrija,
eto ti obilo jih na ogled; ako slediš znan-
stvene, starinske preiskave, imaš britanski
museum vrh drugih takšnih zbirk; ti je na
srču književnost, v Londonu se moraš še ti
veseliti; ljubiš tekoče časopise in vsako-
vrstno vsakdanjo robo za berilo tukaj ti je
do stisniti; želiš poslušati prave naslednike
Demostenove in Ciceronove, požuri se v
tukajšnji parlament; si navdušen za kršča-
nsko misijonarstvo, eto ti pripravnega Exe-
ter-Hall; pa kako bi mogel še sto in sto
drugih prednosti znamenitosti in prijetnosti
tega čudovitega mesta omeniti, katerih ni
ne konca ne kraja; naj zastojuje, če rečem,
da vsega, česar ti tvoje srce poželeži in do-
mišlja izmisli more, najdeš tukaj v vsej
svoji svrhi.

Končaje pa obli obzor prednosti lon-
donskih ne smem pozabiti omeniti Vam, ka-
terim še del srca ni zadržal, vam, ki se
še niste zaprestanili in še po tem sladkem
jarmu vzdihujete, da v London pridete; tu-
kaj so vam dekleta tanke, gibke in visoko-
rastne, kakor jelke, široke, okrogle, košate
kakor senene kopicke; brhke, živahne in po-
gumne, kakor Amalone, ktere marljivo po-
nemajajo; mirne in pobožne kakor Bocca-
clova Griselda; ponosne, zvedene in učene
z doktorskimi diplomami; ponižne in zadovolj-

ne s himnami in biblijo; zgovorljive kakor
srake, kedar se razpeljajo in molčljive,
kakor bote Benedikti, kedar se postijo; a vse
so kodrate, šopaste in kitaste ter kakšni
jim zlati lasje! naši koruzni rogi se s svo-
jimi naj skrijejo; in njihove oči: kako so jim
modre! Še bolj kot pohorski črešplji; a lica,
bela, kakor kozje mleko, in rdeča kot ma-
kovo cvetje; pa kaj še vse več; jaz bi zelo
grešil, ko bi hotel njihovo lepoto še dalje
primerjati s tako vzvišenimi slikami; to ni
moj posel, temoč zaljubljenih pesnikov, s
katerimi smo tudi mi Slovenci oskrbljeni,
naj ti blagovolimo moj dopis dopolniti, ide-
ali nahajajo se v Londonu, jez moram le
reči: Angličanke Londončanke so lepe, za-
le, krasne — bogate. — (Črkarij iz Lon-
dona. »Slov. Narod« 6. junija 1868).

Pozdravljen mi bodi zopet »Slovenski
Narod«, sedaj s širokih planjav magjarskih
od svete gore Titelske, Sinaja okerskega.
Plantaje po žito-praho in blanosni ravnini
od Puste do Puste, ogledoval sem se na vse
strani, kde bi našel kakšen cilj ali konec;
pa zastojni: nij mi niti vrvi, ne vrbe, na ka-
tero bi se obesil — ako bi ta konec hotel
storiti.

Ne ostaje mi torej bolj nezdgo nego
»verba facere«, črkariji. Gora titelska nij
romantična, temuč magjarska. Visoka je ta-
ko, da bi kakov Amerikaneč je lahko z
znojia na vrhunec pljunil, a jaz jej tako
daleč brez težave kamen vržem. Ker nisem
geolog niti arheolog, ne morem niti zagot-
ovo povedati, kako je ta gora nastala, da-
li jo je Donava nanesla, ali si jo je Arpad dal
postaviti za oder, s katerega je brčja enako
Mojsesu na prostori planjavi zbranemu
ljudstvu magjarskemu postavje, menda tudi
celo konstitucijo magjarsko narekoval. Teh
svojih misli sicer ne bom peštanski akade-
mič predlagal, da si ravno menim, da niso
nič menj pametne, nego mnogokateri prvli
akademikov, ki se po celi Evropi rešetajo.
Naj bodo te opazke samo za Slovence, ki
se najbolj brigajo za takšne stvari, katere
drugi svet mnogo ne zanimajo...

Ravno mi je pred očmi, kako je magjar-
ski bog magjarski svet stvaril; in kako sta
se magjarski Adam in magjarska Eva v ma-
gijarskem paradizu po magjarsko šetala. V
hiši, v kateri »Slovenskemu Narodu« te vr-
ste črkarij, ste na stenah »al fresco« dve
pogleda in spomena vredni sliki. Prvi sliki
je napis: a vilag teremtesé (stvarjenje
sveta), Bog stvaritelj, s ponosnim magjar-
skim obrazom in s se ponosnejšo magjarsko
brado, krili v zeleni haljini nad zemeljsko
kroglo in kaže s svojim močnim prstom
na sredotočje celega sveta; namreč na Bu-
do-Pest, vse drugo je — chaos. Druga slika
je isto tolike, ako še ne večje umetnosti in
za ta narod značajne znamenitosti: Adam
és Eva a paradiscoban (Adam in Eva v pa-
radizu). Raj ali paradiz je nekoliko po fran-
coskem stilu prirezen vrt, kakor je n. pr.
schönbrunski na Dunaji, katerega si je men-
da dotični umetnik prej ogledal. Ograjen
je z lepim zidom in železnimi preprogami,
olepšan z mnogoterimi vazami, v katerih so
eksozitetne rastline: med trtami so umetno
pristriženi drevoredi in steze z drbnim pe-
skom posute; na sred trega parka je precej
velika trata, na kateri stoji košata jabelč-
no drevo, prav polno lepih jabelk, da se
veje pripogibajo. Eto vam pri drevesu glav-
nih figur Adama in Eve. Videti to dvojico
človeku res srce vesela žalgra. Adam je
ponosen magjarski magnat v najlepši možli
dobi. Lase mu je sčviril in brado pribil prvi
frizer peštanski. Njegov dragokozuhni »at-
las« in cela vsa druga obilnoznorasta obleka
z čizmi vred je storjena po najboljšem in
najdražjem magjarskem okusu. Sloka sab-
lja, kateri je držalo s dragocennimi kameni
olepšano, to se ve da ne fali. Eva se svo-
mo vrlenu drugu na desni strani obeša ta-
ko, da se na prvi pogled vidi, da ta paradiz-
ljiv par je globoko zaljubljen. Zakaj ne bi?
Eva je kaj lepa dama in sicer v oni dobi
ženske starosti, v kateri ženske najbolj lu-
bijo in to tudi najbolj ljubljene. A kar se
njene toalete tiče, sestavljena je po izbrani
modi magjarski in francozki, nagazna je
in košata, kakor drevo pod katerim zalju-
bljena sloni, namreč na Adamovi strani.

Ne bil bi omenil teh dveh slik, ker sli-
kar nisem, ako bi to bilo z obzirom na naše
bodoče slikarske umetnike, da bi jim s tem
pokazal genjalnost magjarskega umetnika,
kako je treba značaj, mišljenje in čutenje
narodno in podobah izraževati. Rad bi tukaj
tudi omenil ime in životoptis umetnikov, da
bi ga tudi slovenske planjave in gore slavi-
le, a jaz sitnih biografij pisati ne znam, te-

muč samo v naglosti za zadnjo pošto čeč-
karim. Omenim še samo, ker treba mi je
končati list, da katerikoli umetnik ali et-
nolog bi pripotoval v ta kraj, kateri je
ob Donavi blizu mesteca Solta, naj ne opu-
sti ogledati si preslavljeni sliki: »a vilag te-
remtesé« in »Adam és Eva a paradiscoban«.
— Črkarij redivivus. (Pisma iz Magjar-
skega. »Slov. Narod« 11. junija 1872).

Pravni vestnik.

PO ZBORU PRAVNIKOV KRALJEVINE SHS dne 19. do 22. septembra v Zagrebu.

Sledil je zvečer banket udeležnikov v
Streljani. Udeležilo se ga je nad 450 oseb;
na čelu najodličnejših gostov je bil minister
pravde dr. Hrasnica. Od izmenjanih na-
pitnic naj omenimo ono dr. Janekovi-
ča, odvjetnika iz Zagreba in dr. Ortner-
ja, narodnega poslanca Radičeve stranke,
ki sta oba dva lepo povdarjala, da je napočil
čas, ko se zblizujejo Srbi in Hrvati tudi po
srču, slednjič ono dr. Majarona, ki je
povsem umestno napil pripravljalnemu od-
boru zagrebskemu, ker je zmogel tako veli-
kanske delo v primerno kratkem času na
sijajen način; osobito je ob splošnem sogla-
šanju povdarjal zasluge dr. Iva Politea, ki
je bil in je še duša pripravljalnega komiteja.
Sobota 20. septembra 1924 je bila od-
menjena delu v komisijah. Za vsaki pred-
met je bila ustanovljena posebna komisija,
v vseh petih komisijah je bila udeležba
zelo lepa, debatiranje stvarno-smoteno. —
Najživahnejše je bilo delo v komisiji, ki je
razpravljala o odvjetniškem redu. Tu so
trčili stanovski interesi skupaj: slovenski
odvjetniki so bili n. pr. za sedemletno pri-
pravljalno dobo koncipientov, srbski za tri-
letno, zmagal je predlog dr. Politea za
petletno, seveda — le z večino glasov. Po-
polne v soboto so si udeležniki zbora ogle-
dali krasne zagrebske zavode, osobito ga-
lerijo slik in narodopisni muzej ter vseučil-
nične knjižnice so bili mnogobrojno pose-
čeni. Velik del slovenskih in hrvatskih zbor-
ovalcev pa je istega popoldne spremenil k
zadnjemu počitku umrlega predsednika Sto-
la Sedmorice Smečchio do Mirigaja, kjer
mu je podpredsednik dr. Verona (Zagreb)
zadnji pozdrav, ki je segel poslušalcem glo-
boko v srce.

Zvečer je bila v Narodnem gledališču
prirejena svečana predstava. Baranovi-
čev balet »Licitarsko srce« so odigrali s si-
jajno opremo in naravnost imenitno izvajaj-
no glasbo. Je to res iz naroda prevzet sižé
in glasha, še slovenska narodna pesem je k
njej mnogo prispevala. Vsekakor zasluži to
delo domačega hrvatskega umetnika, da
napravi karijero tudi po širnem tujem svetu.
Tudi druga točka, a čim iz opere Knez Igor
je zelo ugajala, osobito ker pride dobro do
izraza kontrast med prvim tugepolnim de-
lom z večkrat se ponavljajočimi motivi in
napevi in med drugim delom, divje odvihra-
jočim tatarskim baletom.

Po tej predstavi je dal mestni načelnik
zagrebski v svojih zgodovinskih važnih, pre-
krasnih prostorih na Sv. Katarine trgu sijaj-
jen rof. Pozne ure so pričarale vsled ne-
umorne skrbi ljubeznive domačinke gospe
gradonačelnice za svoje goste, predstavnike
pravnikijskih združenj in institucij, tako pri-
srčen milje, da se gostje kar niso mogli po-
sloviti in da so se izmenjavale imenitne na-
pitnice, ki so svedočile, kako potrebno je
osebno zblizevanje inteligence Hrvatov in
Srbov, da pride do iskrenega sporazuma
obeh narodov. To je jasno povedal Srh pro-
fesor dr. A. Randjelović (Beograd) v
prekrasnem govoru, ki so ga osobito navzoči
Hrvati sprejeli z velikim zadoščenjem.

V nedeljo 21. septembra 1924 se je
pričelo ob devetih popoldne zborovanje v
plenumu, da stori sklepe. Zapore so čitali
načelniki vseh komisij resolucije. Sprejetih
je bilo desetero resolucij glede zakonodavne
tehnike, izmed katerih naj omenimo kot
najvažnejšo, da nikar več zakonov proširjati
nalik glavi 9. in 10. srb. kaz. zak. ali zakona
o pristilni poravnavi, dalje, da naj so skrbi
za stalne zakonodajne referente v vseh mi-
nistrih, a nadzor nad njihovim delom naj
vrši stalni zakonodajni svet ministra Pra-
ve, slednjič, da naj se zakonom da primer-
na vacatio legis in pa da naj se jih publicira

na preglednejši način, kakor doslej. Glede
pravnih »voči« je bil sprejel osnutek zaka-
na, ki bo, ko bo uzakonjen, brez vsega dvo-
ma na mah odpravil sramoto v naši državi,
da n. pr. sodišča ene pokrajine nočejo izvrše-
vati sodbah sodišč druge pokrajine. Resolu-
cija o pristilni poravnavi povdarja željo prav-
nikov, da naj se ta institut ne odpravi, pač
pa popravi osobito v smislu boljše zaštite
upnikov. Komisija glede vprašanja odvjetni-
škega reda je predložila detajlirane točke
kot smernice k odvjetniškemu redu pa ostro
povdarjala nujnost zakona.

Slednjič je resolucija o osnovanju bo-
dočih stalnih kongresov pravnikov predla-
gala primeren statut pri izvolitvi statutarne
negda odbora. Vse resolucije so bile navdu-
šenjem soglasno sprejete, le pri resoluciji
o odvjetniškem redu je prišlo do male pra-
ske med prizadetimi srbijskimi odvjetni-
škimi koncipientji, ki bi radi imeli svoj
minoriti votum o triletni pripravljalni do-
bi, ker pa debata po poslovniku sploh ni
bila mogoča, je bila resolucija po pred-
logu komisije sprejeta seveda le z večino
glasov, ki pa je najmanj za desetkrat pre-
vladala manjšina.

Ob koncu so izvolili za predsednike
bodočega kongresa pravnikov, ki bo po
vseh prilikih koncem septembra leta 1925 v
Beogradu, Gjoka Nestoroviča (Beograd),
za podpredsednika pa prof. dr. Po-
liča (Zagreb) in dr. Majarona (Ljub-
ljana). Ostali odborniki so dr. Babnik (Ljub-
ljana), dr. Dolenc (Ljubljana), dr. Marko-
vič Boža (Beograd), dr. Pleš (Zagreb), dr.
Stefanović (Beograd), dr. Verona (Zagreb)
in dr. Zlatanović (Valjevo). Vse volitve
so bile soglasne.

Predsednik zborovanja dr. Verona
je izrekel v krasnem zaključnem govoru
zahvalo vsem činiteljem, ki so pomagali do
tako znamenitega uspeha prvega zbora
pravnikov, na kar je dr. Pavlovič dal
izraza občudovanja vseh zborovalcev, ka-
ko objektivno in simpatično je vodil dr. Ve-
rona zborovanja ter mu izrekel srčno za-
hvalo, obenem pa poveljeval v vznešenih
besedah edinstvo pravnikov naše domovine
v njen prospeh. Ob velikanskem navduše-
nju je bilo drugo zborovanje v plenumu za-
ključeno. Zborovalci so se dali še pred na-
rodnim gledališčem fotografirati. Popoldne pa
so bili izleti v skupinah na Okrugljak.

Ponedeljek, 22. sept. 1924, je povedel
separatni vlak ob ¼6. zjutraj nad 300 zbor-
ovalcev kot goste ministra pravde preko
Varaždina v kaznilnico Lepoglavo. Žal, da
je bil čas za ogledovanje kaznilnice kratko
odmerjen. Po pozdravu nač. dr. Kostiča,
ki je zastopal ministra dr. Hrasnico, dobili
so gostje zakusko, ogledali si staro kaznil-
nično poslopje, nekdanji Paulijanski sa-
mostan, na to novo poslopje, povsem mode-
ren panoptično zgrajen zavod s 400 samot-
nimi celicami za kaznjence. Posebni vlak je
odvedel na to vse zborovalce in še došlo
gostje na Čret, t. j. takozvani posrednji za-
vod, kjer kaznjenci preživljajo ob precej-
ni. Žal, da je izostalo ogledovanje Čretove
veda le, če so se pokazali za toliko poboljš-
šane, da so vredni te olajšave zaporne kazni
svobodi zadnji del prostostne kazni, se-
ekonomije, zato pa so se zborovalci v obli-
ni meri poslužili improviziranega posila, pri
katerem seveda tudi na raznju pečenih
odročkov ni manjkalo. Prišlo je do navduše-
nih napitnic, a ob 3. uri je bil razstanek,
kajti vlak je stal že pripravljen, da odvede
zborovalce nazaj v Zagreb, kjer so dobili
železniški priključek, da se vrnejo v svoje
kraje. Vtis, ki je napravil ta izlet, za ka-
tere ga ima največje zasluge ravnatelj Le-

poglavje dr. Šakan, je bil vsestransko za-
dovoljiv.

Če posnamemo uspehe celega štiridnev-
nega zbora pravnikov, moramo reči: V
prvi vrsti je pozdravljati pozitivno zakono-
dajno delo, ki ga nudi zbor parlamentu, v
drugi vrsti medsebojno zblizevanje zboroval-
cev, ki bo vsekakor tudi v politiki blago-
dejno učinkovalo. Vse to skupaj pa brez
dvoma dvigne tudi ugled naše države v
inozemstvu, kajti temelji za kontrolo prav-
nosti naše države po pravnikijskih
samih je ustvarjen, a se bo gotovo v bo-
doče ohranil in tudi okreplil! N—s.

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

r. z. z. o. z. 78 T

ki posluje v novourejenih prostorih

v Ljubljani, Mestni trg 6. Telefon št. 9

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje

najugodnejše

ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru.

Izvenljubljanski vlagateljem so na razpolago poštne poloznice, da nimajo s pošiljanjem de-
narja nikakih stroškov.

Korupcija.

Profesor je razlagal v drugi šoli
glagol »corumpere« in, da bi osvežil
učencem spomin, pripomni besedo »ko-
rupcija« in pravi: »Gotovo ste že sli-
šali to besedo.« In glej, razven par
dvigne vse razred roke. »No, kaj po-
meni beseda korupcija, korumpiran...«

»Če minister krade,« se oglasi
eden iz mnogih. — Zamislil sem se nad
tem dogodkom. Spominjam se, da
smo bili že daleč v višji gimnaziji, ko
smo začeli razumevati pomen takih
besedi. Na ministre — magari da so
bili tuji — smo gledali z nekim spo-
štovanjem. Sicer so se že takrat juno-
žili na svetu tatovi, lopovi in defrav-
danti — toda v državni upravi je vla-
dal red in tako je imela pri ljudstvu
ugled celo bivša tuja država. Sedaj pa
otrok sliši dan na dan: »korupcija, ko-
rupcija« in »ministri kradejo« — Kako
naj ta mladi državljani spoštuje drža-
vo? Pohujšanje sicer mora priti, a gor-
je, po komer pohujšanje pride, pravi
sv. pismo in to velja tudi za ta slučaj.
Gorje ministru, ki krade, a tudi gorje
tistemu, ki o tem — laže. Kajti strup
gre iz javnega in družinskega življenja
v mladino in kaj bo, če bodo pohujšani
že oni najmlajši? Ako se borimo vsi
proti korupciji, je treba da se borimo
tudi proti uničevanju državne avtorit-
tete.

Stal sem na morskem bregu in ča-
kal na odhod ladje. Spustil sem se v
pogovor s prijaznim domačim člove-
kom, ki je prenašal potnikom gardero-
bo. Govorila sva o razmerah in tuj-
skem prometu in naenkrat je ta pri-
prosti človek začel govoriti o korup-
ciji. »Mnogo boljše bi bilo,« — je rekel
— »ko bi ne bilo korupcije.« — »Kako
si to mislite?« — »Tako, ko bi se mi-
nistri ne dali podkupiti od Italijan-
ov...« Zopet sem premišljal o tem,
kako ta čovek na narodni meji ob
morju sodi o državi, če je prepričan,
da se dade ministri — podkupiti od
tuje države.

Na nekem otoku sem govoril s
kmetom — domačinom, ki je vzdihoval
nad slabimi časi. »Preje je bilo bolje,«
je rekel, »ni bilo korupcije.« — »Kako

Dr. I. L.

Njegov Tusculum.

(V spomin dr. Pavlu Turnerju.)

Ako si hotel videti dr. Turnerja, si
moral iti na njegov dom, kajti zadnja
leta je le redkokdaj zapustil svoje pri-
jazno bivališče. V družbo sploh ni za-
hajal. Dasi je bil njegov Tusculum od-
daljen komaj četr ure od mesta, je le
redko prihajal v Maribor. Navadno se
je to zgodilo dopoldne: takrat si ga
mogel srečati v mestnem parku, kjer
je v solncu ogledoval lepe nasade in
je potem pogost krenil proti domu. Ako
si mu bil znanec, je bil vesel, da si se
mu pridružil, in takoj se je začel po-
govor o najnovejših dogodkih. Samot-
tari postanejo navadno čudaki, po-
sebnost na stara leta — dr. Turner pa
si je ohranil duševno svežost do svojih
polnih let, zato so bili pogovori z njim
za slovenskega kulturnega človeka iz-
reden užitek. Vsak njegov stavek je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zadev. Iz vsake besede je bil
globoko premišljen in preudaren, nje-
gov govor je bil uglajen in čist (govo-
ril je stalno na — i) in pogovor se je
pri njem sukal vedno v resnem tonu
okoli domačih kulturnih, političnih in
drugih zade

to mislite? — »Prej je bil minister človek, ki se je za vse brigal, zdaj se nihče ne briga. Niti ne vemo, kdo je minister. Ministri se menjajo, a razmere ostanejo. Tako živimo že pet let, gospodine moj. Med tem se je za marsikaj spremenilo in marsikaj bi bilo treba urediti. A tako čaka vse in nikogar ni, ki bi se pobrigal za nas. To je korupcija...«

Ko bi potoval, križem države, bi slišal še marsikatero mnenje o korupciji. Tujka se je popolnoma udomačila pri nas in »korumpirala« našo narodno dušo. Sprejeli so poseben zakon, da je bodo izgnali iz države. To je prav, da si po zakonu ni imela pravice, da se je

naselila med nami. Toda ona je zvihta. Ako jo izženejo iz skupne države, se bo naselila v — avtonomijah, če ne bo kraljevine, pojde v — republiko. Odsila bo šele, ko ji bo zaprli vsa — vrata — ne samo tam, kjer sprejema — ampak tudi tam, kjer deli. Ko so Čehi razširili svojo »monomno afero«, niso zaprli samo onih, ki so denar vzeli — ampak tudi one, ki so ga ponujali. Kdor od korupcije sprejme službo, je ravno tako koruptec, kakor oni, ki jo je dal. Ako nezmožen človek postane minister, je to že korupcija, ker ne spada na teko mesto. Zato dvomimo o uspehu zakona, dokler ne moremo verjeti — v ljudi.

Gospodarstvo.

Donesek k naši davčni preobremenitvi.

Med onimi, ki v povojni dobi posebnost težko občutijo trdo pezo davčnih bremen, so podjetja, ki so zavezana posebnim pridobitnim, to so obrtni in trgovska podjetja v obliki delniških družb, zadruga, bančni zavodi, kmetijske.

V prvojavni dobi praviloma s 10% določena davčna stopa se je v vojni dobi poostila na 20% vojni pribitek na to stopo ter s 30—80% rentabilitetnim pribitkom, v povojni dobi pa z 20% invalidskim davkom, 70% edinstvenim državnim pribitkom, ki nadomestuje bivše dozelne doklade ter s 80% linearnim povečkom (na državni davek in državne pribitke), osebno pa z rastjo čim avtonomnimi dokladi. Poleg teh delitev pa ostri občutnosti davčnih bremen tudi določila zakona, po katerem se bilancnemu pribitku poleg drugih neodbitnih izdatkov pršteva v odmero podlaga tudi v bilancnem letu plačano pridobitno z vsemi državnimi pribitki in avtonomnimi dokladi.

To vodi v praksi do uprav groteskni pojavi. V naslednjem prikazemo, kako to pri nas v praksi izgleda in kako je občutna posebna pridobitna v naši Sloveniji.

1) Podjetje N. v C. je izkazalo v bilanci za leto 1923: Din 395.806.— čistega dobička. Za odmero davka se je temu znesku prštevala v letu 1923. plačana pridobitna z dokladi vred po Din 200.904.50 in se je davek odmeril od zneska po Din 596.711.28 (skote: 1) 10% davek . . . D 59.671.— 2) dividendi davek . . . » 800.— 3) 90% državni pribitek . . . » 800.— 4) 80% rentabil. pribitek . . . » 47.737.— 5) 30% izredni pribitek . . . » 48.789.65 6) doklade . . . 535% » 612.973.— 7) 20% inv. davek . . . » 32.526.40 skupaj . . . D 557.821.30

Izkazani čist ločni dobiček je znašal torej Din 395.806.— celoten davčni predpis pa Din 557.821.30. Šlo je torej iz premoženja preko letnega dobička okroglo še Din 162.000.

2) Podjetje X. je izkazalo za leto 1923: Din 1.037.928.— čistega bilancnega prebitka. Za odmero posebne pridobitne za leto 1924. se je izkaznemu bilancnemu prebitku prštevalo v letu 1923. dejansko plačane davke po Din 923.072 in odmerilo davek od osnove po D 1.961.000 v znesku D 1.200.660.—. Izkazani čist dobiček torej ni zadovolj, ampak je davčni predpis vzel podjetju kljub razmeroma nizkim avtonomnim dokladom preko celoga čistega dobička še okroglo Din 160.000.

To je monotonost, ki je tem bolj čudna, ker morajo ta podjetja plačevati celo pribitek vsled gotove rentabilite. Vprašamo pa, kako smeš govo-

»Čutim, da sem slab.« je rekel, »zime ne bom več preživel.« Toda njegova zdrava, v treznosti utrjena narava je prinesla več nego je mislil. Sedela sva v njegovih sobi, ki jo je krasila bogata knjižnica in mnogo govorila o novi literaturi. Poznal je vsa, tudi najmanjša imena. Pogovor je nanesel tudi na njegovo Tusculum. Kaj bo z njim?

Oporoka je bila že napisana. Imela ga je dobiti mladiča. Bilo bi jo lepo zavetišče za naše umetnike. Toda o nekaterih stvarih je imel dr. Turner svoje trdne nazore, iz izkušnje pridobljene.

In tako je zdaj odšel naš veliki človek iz svojega Tuscula. Postavil si je sam svoj spomenik. Se pozne potemtipe bo s spoštovanjem gledal dom, kjer je našel tih zavetje veliki polni mladostloveške generacije, mož, ki je združil v sebi svet in domovino, poezijo in filozofijo, politiko in kulturo — pred vsem pa najlepšo in najčistejšo lastnost, ki morejo imeti slovenskega človeka. Visokosvetla se dviga njegova postava iz mračnih nizkosti današnjih dni. Bil je velik človek, značaj, Jugoslovani. Vsečlovek in duhi! Utešena harmonija in preprostost, kakor jo izraža tudi njegovo stočno mirno smirno oznanilo: Anima candidissima!

riti o rentabiliteti pri podjetju, ki mu davek vzame ne le ves čist dobiček, ampak še izdaten znesek preko tega celoga dobička iz premoženja?

To so nezdave in za obstanek gospodarskih podjetij nevzdržne razmere, ki ovirajo razvoj podjetnosti in povzdigo blagostanja v Sloveniji. V interesu gospodarskega napredka je, da se sedanja bremena onilijo in znižajo na zmožno izmero.

Nezdave razmere ustvarja predvsem priračunavanje v bilancnem letu plačane posebne pridobitne z dokladami vred. Poleg avtonomnih dokladov ostre davčno breme tudi državni pribitki, ki so se v povojni dobi nalagali na posebno pridobitno. V tem oziru je posebno poostilo obremenitev v letu 1923 uveljavljeni 30% linearni povešek, ki se je naložil brez ozira na dotodanj, že takrat občutno obremenitev.

V drugih nasledstvenih državah, ki so prevzele bivši avstrijski zakon o osebnih davkih, so se pokazale enako težkoče razmere, n. pr. na Češkoslovaškem in v Avstriji. Vendar so pa te države z noveliranjem zakona omilile vsaj najobčutnejše trdote. Avstrija je obremenitev ponovno omiljevala in z zakonom z dne 6. junija 1924, št. 187 znižala na 36%, namerava pa iti, kakor posnemanje iz poročil iz Ženeve, v tem oziru še dalje in znižati obremenitev na 25% davku podvrženega do-nosa.

Pri nas je ostalo izza političnega preobrata vse pri starem. Nasprotno, na posebno pridobitno so se nalagali pribitki in s tem ostro obremenitev, ni se pa mislilo na posledice, ki se s tem vstvarjajo ne le za podjetja sama, ampak tudi za splošno narodno gospodarstvo. V tem oziru so prečanske pokrajine v enakem položaju. Ene so bolj, druge zopet manj obremenjene, povsod pa je položaj, kakoršen je sedaj, nevzdržen in treba misliti na remediuro.

Vlada je že pokazala umevanje za težave, ki jih povzročajo podjetjem davki, ki ne redko presegajo izkazani bilančni čist dobiček. Zaslišala je o njih vojvodinske interese. Tudi gospodarske korporacije v Sloveniji so se že ponovno počele s potrebo nujne reforme posebne pridobitne in smo prepričani, da bodo upravičena prizadevanja naših gospodarskih organizacij vodila kmalu do uspeha.

Napačno bi bilo to presojati le faz stališča interesov podjetništva. Tu gre za veliko gospodarsko vprašanje. Ako se ga ne reši zadovoljivo v kratkem, se nam vzame razvojna možnost. Naša država mora iti v gospodarskem razvoju naprej, ako nočemo siromaštva in vedno dalj segajoče brezposelnosti uradništva in pa delavcev. Gospodarska kriza je trda in potrebna je, da tudi vlada pomaga najti izhod iz obstoječih kritičnih razmer. V podjetju, ki nič ne nosijo in katerim se jemlje ves dobiček, ne bo nikdo vlagal svojega denarja.

Valutni pregled.

Kot važne gospodarsko-politične dogodke prejšnjega tedna moramo omeniti začetek realizacije načrta, ki ga je usvojila londonska konferenca glede nemških reparacij in ustanovitve delniške družbe, ki prevzame nemške državne železnice. Devet članov upravnega sveta te družbe imenuje nemška vlada, drugih devet pa določijo reparacijska komisija. Prvo, kar je storila nova železniška uprava v Nemčiji, je bilo neodstotno znižanje blagovnih tarifov za vse železnice, v številni tudi Poruhirje, z namenom, da se znižajo stroški za razno blago in da se poceni življenje v Nemčiji. V istem času je začel poslovati generalni komisar reparacijske komisije, in sicer Amerikanec Young, ki je izjavil, da so perspektive glede gospodarske obnove Nemčije zelo ugodne. To je velikega pomena za vse države, ki izvažajo svoje izdelke v Nemčijo.

Angleški funt je obdržal stabiliziran tečaj napram dolarju. 19. septembra je notiral v Londonu 4.4587 ameriških in 4.4567 kanadskih dolarjev napram 4.4525 odnosno 4.587 11. septembra. Angleška trgovina se je prvih 8 mesecev letošnjega leta napram lanske-

mu letu znatno dvignila ter izkazuje razmeroma večji pribitek pri uvozu kot pri izvozu, in sicer: uvoz se je zvišal za 808 milijonov 556.483 funtov, izvoz pa za 619.308.174 funtov napram uvozu 704.009.640 funtov in izvozu 581 milijonov 033.685 funtov za isto dobo lanskega leta. Prvih 8 mesecev letošnjega leta ima torej Angleška za 189 milijonov 247.309 funtov več uvoza kot izvoza, dočim je znašalo to razmerje prvih osem mesecev lanskega leta 122.975.935 funtov.

Francoski frank je nekoliko padel napram angleškemu funtu in dolarju. 19. septembra je notiral funt v Parizu 84.22, dolar pa 18.90 frankov, napram 83.72 odnosno 18.795 frankov 11. septembra. Najvažnejši problem v gospodarskem življenju Francije je danes spraviti državni proračun v ravnotežje. V ta namen je ministrski predsednik Herriot v sporazumu s finančnim ministrom reduciral državni proračun za 1 milijardo 49 milijonov frankov, t. j. okrog 5 odstotkov letošnjega proračuna. Obenem je povzela vlada plače državnim uradnikom, zlasti nižjim, da jim tako omogoči nakup vsakdanjih potrebščin, ki so se zadnje čase dokaj podražile. Davki se sicer ne zvišajo, vendar pa pričakuje država več dohodkov od rednega obdajanja in pobiranja davkov. V zvezi s to finančno politiko hoče francoska vlada pripraviti teren za posojilo v znesku 150 milijonov dolarjev, ki ga namerava najeti v Ameriki, obenem pa računa na to, da se ji posreči urediti vprašanje notranjih dolgov, da ji ne bo treba takoj plačevati. Francoski denarni trg bo prisljen najeti 10 milijonov dolarjev posojila, ki ga dobi iz vsote 200 milijonov dolarjev, določenih po Dawesovem načrtu za gospodarsko obnovo Nemčije. Omenjeni padec franka in angleškega funta napram dolarju je v prvi vrsti posledica dejstva, da se je začela sezona intenzivnega uvoza sirovin, ki prihajajo večinoma iz Amerike. Ta padec bi bil neprimerno večji, če bi ga francoska vlada pravočasno ne preprečila z izrednimi finančnimi ukrepi.

Belgijski frank je obdržal docela paralelni tečaj s francoskim. 19. septembra je notiral 100 belgijskih frankov v Parizu 93.40 francoskih frankov, napram istemu tečaju 11. septembra.

Švicarski frank je nekoliko poskočil napram angleškemu funtu in dolarju. 19. septembra je notiral funt v Ženevi 23.627, dolar pa 5.2987 švicarskih frankov, napram 23.712 odnosno 5.3137 12. septembra. Še bolj je poskočil napram francoskemu franku. 100 francoskih frankov je notiralo 19. septembra 28.062 švicarskih frankov, dočim je bil tečaj 12. septembra 23.562. Švicarska industrija, zlasti električna, si je zadnje čase zelo opomogla v zvezi z elektrifikacijo, ki napreduje v vseh evropskih državah.

Italijanska lira je nekoliko poskočila napram francoskemu franku in padla napram švicarskemu. 19. septembra je notirala 100 lir v Švici 82.60 francoskih, v Ženevi pa 23.20 švicarskih frankov, napram 82.20 odnosno 23.337 12. septembra. Letina je v Italiji letos v primeri z lanskimi dokaj slabša. Velik napredek pa je opaziti v industriji premoga, ki si je zadnje čase opomogla z električno energijo, katero dobiva Italija potom izkoriščanja alpskih in apeninskih vodnih sil.

Turška lira je nekoliko padla napram vsem valutam. 17. septembra je notirala v Carigradu 0.5425 dolarja, napram 0.5475 dol. septembra.

Nemška rentna marka je tudi nekoliko padla. V Pragi je notiralo 19. septembra 100 rentnih mark 812 šK, napram 812.25 šK. 12. septembra. Nemško narodno gospodarstvo je zadnje čase na tem, da premagava nedavno težko krizo, zakaj državni dohodki so se zvišali tako, da izkazuje budget preočišen prebitke.

Avstrijska krona je nekoliko padla napram švicarskemu franku. V Ženevi je notiralo 19. septembra 1 milijon aK 74.70 švicarskih frankov, napram 74.90 12. septembra. Tudi na Dunaju je avstrijska valuta nekoliko padla napram švicarskemu franku, poskočila pa napram francoskemu franku, dočim je obdržala napram dolarju svoj prejšnji tečaj.

Madžarska krona je slednjič začela padati. Madžarski finančni minister je sklical pred kratkim anketo bančnih krogov z namenom, da začne skupno akcijo proti padcu valute na budimpeštanski borzi.

Češkoslovaška krona je nekoliko padla napram švicarskemu in poskočila napram francoskemu franku. 19. septembra je notiralo 100 šK v Parizu 56.50 francoskih frankov, v Ženevi pa 51.862 švicarskih frankov, napram 56.15925 12. septembra.

Romunski lej je padel napram vsem valutam. 19. septembra je notiral angleški funt v Bukarešti 883 lejv, dolar pa 197, napram 852 in 192 lejv 12. septembra.

Naš dinar je znatno poskočil. 100 dinarjev je notiralo 19. septembra v Ženevi 7.3125 švicarskih frankov,

prejšnji dan celo 73625, napram 7.075 švicarskih frankov 12. septembra.

Bolgarski lev je nekoliko poskočil na ženevski borzi kakor tudi na praški in dunajski. 19. septembra je notiralo 100 levov v Ženevi 3.90 švicarskih frankov, v Pragi 24.95 šK, na Dunaju pa 1 lev 517 aK, napram 3.865 švicarskih frankov za 100 levov 12. septembra. Zadnje čase je opaziti velik napredek v bolgarskem izvozu in dotok tujih valut v bolgarsko Narodno banko.

Novosadska blagovna borza 25. septembra. Na produkti borzi notirajo: Pšenica baška za september 355, prompt 16 vag. 345—352.50, baška 2 vag. 355, za november 3 vag. 362.50; oves srbijanski, 4% kasa 235; koruza stara, 275; v storžih 12 vag. 105; sušena 10 vag. 235; sremška v storžih 10 vag. 105; fižol beli baški 1 vag. 450; baški 2 vag. 450; moka »0« 535; »00« 545. Tendence neizpremenjena.

K trgovskim odnosom Nemčije z našo kraljevino. Berlinska tiskovna Behrens, Schleher & Co. je otvorila jugoslovanske oddelke po vseh svojih velikih podjetjih. Njen cilj je, da preko teh oddelkov zbliza kupčije med našo državo in Nemčijo in da olajša in omogoči izvoz naših proizvodov na nemška tržišča, kakor tudi seveda nemške proizvode na naša tržišča; to v posebnih meri.

Tobak v Hercegovini. Letošnja letina tobaka v Hercegovini je izredno dobra. Najstarejši ljudje ne pomnijo tako obilne letine. Nekatera stebila so dosegla 2½ m višine in poglajala nad 80 listov. Po kvaliteti

je letošnji tobak izvrsten in vse kaže, da bo morala monopolna uprava znižati cene tobakovih izdelkov.

ŠHS. S pražkim veleposlom je združena tudi glavna skupščina češkoslovaške gozdarskega društva. Prirejena je tudi posebna gozdarska izložba. Češki gozdarji so povabili na svojo prireditev tudi svoje jugoslovanske stanovske kolege. Odposlalo pa je v Prago svoje delegate tudi naše ministrstvo za šume in rudnike in sicer načelnika v ministrstvu Jovana Gariča (Srba), ing. Milana Marinkovića (Hrvat) in ing. Vojko Kopriknica (Slovenec). To je prvi slučaj, da je to resortno ministrstvo zastopano po Srbu, Hrvatini in Slovencu.

Avstrijska produkcija železa je v drugem četrtletju tekočega leta zelo vpadla. Produkcija surovega železa se je znižala v razmerju s prvim četrtletjem od 107.899 ton na 93.172. Samo kovana žica je napredovala v prometu.

Velike zaloge lohnjaka (»Tuffsteina«) bi rada prodala neka tvrdka v Avstriji. Njen natančnejši naslov je interesentom na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Semeni v Nižem Novgorodu, ki je bil zaključen 15. tm, je uspel dobro, kakor se poroča iz Moskve. Trgovski promet znaša 65 milijonov zlatih rubljev.

Debava ur za merjenje porabe vode. Ravnanstvo državnih železnic v Subotici sprejema do dne 29. septembra ti. p. nudi glede dobave 3 kompletnih električnih kontrolnikov za merjenje porabe vode. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono.

Kaj hoče občinstvo?

To je vprašanje, o katerem se po pravici mnogo govori in razpravlja. Občinstvo, to smo seveda mi vsi. Ničve, pa naj bo še tak individualist in živi še tako samотно življenje, se ne more izogniti usodi, da bi ne bil del občinstva. Vsak človek zase predstavlja glavo te čudovite pošasti. Ali je dobro to, kar hočemo? Ali moremo spoštiti milijone naših umov z vsemi njihovimi željami in stremiljenji v eno celoto, ki bi imela pred seboj gotove cilje? Mnogi mislijo, da je to mogoče. Z vsemi vrtilinami in slabostmi iščemo, kakor nekoč stari Rimljani, kruha in iger, iščemo svobode in udobnosti, prijetne družbe, zabave in doživeti, denarja, s katerim bi si napolnili žep. Radi bi skozi življenje, ne da bi imeli v njem neprijetnosti in razočaranja. Želimo si smrti, ki bi bila brez posebnih muk. Želimo si nekaj, kar bi nam moglo služiti kot predmet za vznemirjenost, iščemo torej varijacije tega, kar imenujemo lepoto. Težimo za uspehom, ljubimo jo in uvaževanjem od strani drugih ljudi. Marsikdo si želi tudi dece, v kateri vidi nadaljevanje samega sebe.

Ali kadar je treba dati tem različnim željam in težnjam konkretno obliko, nimamo večinoma niti pojma, kako to storiti. Pravzaprav neiti sami ne vemo, kaj hočemo. Večina nas si želi ali pa je pripravljena sprejeti malone vse, kar se ji nudi. V gotovem smislu smo vedno tista poželjiva, glupa in razdvojenka polnična publika, ki sama ne ve, česa pričakuje in ki je pripravljena planiti kamor jo vleče trenutno razpoloženje, samo da vidi kaj zanimivega — kako procesijo, katastrofo z omnibusom ali orknejevo konjo.

Pogosto se zbirajo v večjih mestih ljudje na kakem mostu ali kjerkoli drugje, in če vprašate kogarkoli izmed njih, čemu se zbirajo, vam prav gotovo odgovorijo, da ne ve ali pa, da je prišel tja zato, ker je videl druge, da stoji in prodajajo zija. Občinstvo je vedno srečno, če more storiti nekaj, kar je sicer prepovedano. Marsikdo je vesel, če more skrivaj potrgati v parku cvetlice ali poškovati ograjo, pljuvati sredi obljubene ulice po tleh in sploh počenjati nekaj kar ni v skladu z javnim redom. Zdi se mu, da dela dobro delo. To je ene vrste občinstvo.

Imamo pa tudi drugo vrsto občinstva, s katerim imajo posla politiki. Za politika je občinstvo neke vrste vprezna živina. On bi rad vedel, kaj hoče to občinstvo, ali vse njegovo prizadevanje je zaman. Občinstvo s svoje strani pa si ne želi prav nobenih politikov. Ljudem je treba vsakdanjega kruha, udobnega življenja brez davkov, taks in trošarin, hočejo imeti mir doma in na zunaj, živeti bi radi v razmerah, ki bi jim omogočale mirno in uspešno delovanje. Vsega tega jim pa politiki ne morejo dati, ker skrb za ljudstvo samo toliko, kolikor je to obenem skrb za lastni žep. Ni države na svetu, kjer bi ljudstvo vedelo, da država stranka mu bo dala vse to, kar si želi. Večina nas je prepričana, da so stranke povprek enake sebične in bi najraje videli, da sede v narodni skupščini tri manjšine, tako da bi bilo vsako parlamentarno delo sploh izključeno. Vladi, ki bi res delala v interesu ljudstva, si niti ne želimo, kakšne so naše druge politične želje, pa večinoma sploh ne vemo.

In kaj naj poročamo o tem čudnem, razdvojenem in poželjivem bitju — publiku, če si je predstavljamo s stališča novinara ali urednika kakega lista? Nekateri uredniki vidijo v publiku neke vrste vaškega idiotja, ki mu mečejo piščo in pogosto neprevajljivo duševno hrano tako, kakor pač prija njim samim. Drugi menijo, da je ljudstvo preveč razvajeno, če zahteva, da bi pisali listi o umetnosti, politiki, literaturi in drugih gnanah socialnega življenja resno, stvarno in objektivno. Če pa si ogledamo to ljudstvo od blizu, vidimo, da požira vse, kar dobi in nikoli ne pove, kaj hoče, ker niti samo tega ne ve. Tako so novinari najbolj pametni, če se zanašajo in ravnaajo po lastnem okusu in živu in prepričanju, da je to obenem tudi okus občinstva. Oni novinari, ki se zanimajo za ločitev zakona, umore, uboje, tave in druge senzacije, zapolnujejo liste pač s takim gradivom. Drugi pa, ki se počajo s politiko, s stankami, starimi

grobosti ali odnosi med različnimi državami, skrbijo tudi po svoje za razvedrilo čitateljev, ki v masi niso nikoli preveč izbirčni. Eni kakor drugi vrše dobro delo, ker preganajo ljudem po kavarnah in gostilnah spanec, ali pa, kar je še bolj pogosto, skrbijo za to, da čitatelji lažje zadremljejo. Publikacija je seveda z vsem zadovoljna. Ljudje kupujejo vse časopise in publikacije ter požirajo vse, kar najdejo v njih. Ali se je kdaj zgodilo, da je zahtevala javnost, naj pišejo časniki o domačih običajih Kitajcev, o zvezdah ali o mačkah, ki so v opasnosti, da zgorje v zaprti hiši? Ne! Z neverjetno apatičnostjo ne zahteva javnost ničesar, pač pa sprejme in prevzame vse, kar ji kdo nudi. Niti naj uvodniki raznih častnikov se nihče ne zgraža, da predstavlja večkrat tako idejno in logično kolobojico in so si tako nasproti, da jih kolikoli zdrav razum sploh ne more prebiti. To se pravi, da čitamo brez pomisleka in razlike vse, kar položi natekar na mizo. Vendar pa je tudi v tem slučaju umesna prisilavost, ki pravi »da ni pravila brez izjeme«. Vsi čitatelji iščejo namreč povsod, bodisi v politiki, literaturi, športu ali kriminalistiki »zmagovalca«. Večina čitateljev romanov ne ve, kaj išče v njih, ve pa, da so med razno vulgarno navlakto tudi dobre knjige, ki jih pa ne znajo najti. Zato pa vedo prav dobro knjigotraj, da postane vsaka knjiga kaj kmalu dobra, če jo le parkrat pohvalijo. Nejasno si želimo vsi, da bi bila knjiga dobra, duhovita, napeta in poetična, ne vemo pa, kje bi jo našli in vzamemo isto, ki nam pride slučajno pod roko.

Isto velja za občinstvo, ki hodi v gledališče. Vsi bi radi videli lepo predstavo, toda vsak vidi lepoto v svoji predstavi. Tako dobimo najrazličnejše predstave, ki jih gleda občinstvo z entuzijazmom. Občinstvo ne zna izbirati in hvali malone vse, duhovitosti in ironiji, vulgarnosti in sentimentalnosti, genialnosti in gluposti. Mi smo čudoviti vsežrci. In temu se ne smemo prav nič čuditi, ker smo že začetkom omenili, da je občinstvo pošast, ki ima milijon ust, lačnih različne hrane. Niti v tem si nismo edini, kaj hočemo in čemu neprestano težimo za nečem. Več ali manj se strinjamo samo v tem, kaj je dobro in kaj je zlo. Ali tudi ta akademika okusa je zelo nestanovitna. Naši predniki so sovražili voščeno sadje kot okrase jedilnice, tretji niso mogli pogrnjenega pohištva ali potvorjenega gotškega sloga. Dandanašnji smatramo vse to za lepo. Naši predniki so bili navdušeni za futuriste. Danes smatramo te ljudi za nezrele in čužene, da Rafaelova zvezda znova vziđe. Zdi se strinjamo v tem, da je bil Shakespeare dober pisatelj. Ali pa so mislili enako ljudje pred 200 leti? Ne, ker ni opredeljenega merila za okus. S stališča estetike je morebiti na svetu dobro in slabo je tudi zlo. Kakor je dejal neki pesnik, je morebiti nekje raj, pa tudi pekel mora biti. Ali človeštvo ni še nikoli odločilo, kjer in kaj je to. In tako ostanemo brezbrizni, veseli ali žalostni, vedno pa z neodoljivo težnjo za nečem neznanim, nedoločnim in nedosegljivim, kakor kadar človek doseže svoj ideal, se prepriča, da je iskal nekaj povsem drugega. Smo del večnega in neskončnega stvarstva. Z njim krožimo po vsejmirju, prihajamo od nekod, ustavimo se za kratek hip in zopet odhajamo nekam, ne da bi vedeli, kam, zakaj in čemu. Ne vemo niti, zakaj živimo in kakšen je namen našega življenja na zemlji. In to je najstrašnejše.

Novodeželo! Novodeželo!

66 T

SVILA

za oblake (reverze), smokinge, frake itd. Barzun (Zamet) za ovratnike zimskih sukenj, brez konkurenčno pri trditi

Drago Schwab, Ljubljana.

Glavni urednik: RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik: KALENTIN KOPITAR.

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar. Plačuje se vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. — Najmanjše pa Din 5.—

Službe

Več pletilk, izurjenih — se sprejme takoj pri E. Gostinčar, Smarča pri Kamniku. — Železniška postaja Holmec. 6060

Kuharica, perfektna, se išče za Zagreb. Plača 700 dinarjev. Nastop 1.—15. oktobra. — Ponudbe na gospo: Mira pl. Deutsch, Celje. 6124

Izurjene pletilke za izdelovanje pletenih kravate se pod zelo dobrih pogojev takoj sprejmejo. — Drago Cerlini, industrija kravate, Celje. 6099

Prodajalka, prvovrstna, samostojna moč — se takoj sprejme. — Predstavi se je do poldne od 11. do 12. — P. Magdič, Ljubljana. 6073

Krepega vajenca poštenih staršev sprejme za ključavničarsko obrt — Ivan Zorko, ključavničarski mojster na Glinah št. 243 pri Ljubljani. 6145

Učenec iz boljše hiše, z meščarsko šolo, ki ima veselje do železnice — se sprejme takoj v trgovino z železnico. Anton Brenčič, Ptuj. 6159

Provizorskega zastopnika verziranega v zavarovalni stroki — iščem za Ljubljano za takoj. — Ponudbe pod »Lep zaslužek 6169« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Eksportni akademik z enoletno prakso — išče mesta kot korespondent, knjigovodja ali pisarniška moč. — Cenj. ponudbe pod »Eksistenco/6132« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Tvrdba v Ljubljani išče za takoj dva potnika na deželo in enega agenta (Platzagent) za Ljubljano. — Fikssum ali provizija po dogovoru. — Ponudbe pod Potnik/6163 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Gospodična, inteligentna, omikana, perfektno veča nemščine, ljubiteljica otrok, ki zna šivati in bi bila opora gospodinji — se išče k trem otrokom v starosti 9, 4½ in 3 leta za v Novi Sad. Ponudbe pod »Ljubiteljica otrok/6108« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kontoristinjo prvovrstno moč, s popolnim znanjem italijanščine — išče za čimprej nastop velika eksportna trgovina na deželi. — Ponudbe z označbo plačilnih zahtev naj se pošlje pod »Bodočnost 6096« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Vdova inženjerja srednje starosti, simpatična, veča gospodinjska, prijetna družabnica, išče mesta pri boljsem starejšem gospodu, kjer bi v delu in izpolnjevanju dolžnosti našla pozabljenost. — Ponudbe pod »Jedan dom/6156« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Službo uradnika (društvenega) oddamo. — Prednost imajo železnice, nato drugi državni uslužbenici, in sicer oboji predvsem taki, ki poznajo društveno poslovanje in so gospodni. — Pisemne ponudbe z dokazili o sposobnosti in dosežkih zaposlenosti — se pošiljajo na: Udrugi slovenskih narodnih železničarjev, Ljubljana, Gradišče 7. 6136

Kupim suhe gobe po najvišji ceni in VSAKO MNOŽINO. — Ponudbe z navedbo cene z vzorcem na: Ivan Sever, Velenje. 5949

Prodaj

Stare gosli naprodam. — Poizve se: Hranilniška ulica št. 4 (Kržišnik). 6071

Šivalni stroj, skoro nov, malo rabljen, se proda. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6119

Lepa spalnica poceni naprodam. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6166

Dekoracijski divan (spalni) in kitara — se proda. — Naslov pri Aloja ma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 6171

Slaščičarska kredenca se po zelo ugodni ceni proda. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6160

Klavir, dobro ohranjen in dve ameriški pisalni mizi — naprodam. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6138

Čebulo, lepo, kg 7.—; krompir, lep, kg 5.—; razposilja vsako množico frc. Ptuj — E. Resman, trgovec, Stojanci, p. Ptuj. 6129

Spalna oprava nova, moderno izdelana, iz trdega lesa — ugodno naprodam pri mizarju — Velkavrh, Krakovski ul. št. 7. 6137

Naprodaj nekaj srebrnih kronskih, dvokronskih in petkronskih novcev ter nekaj goldinarjev. — Ponudbe pod »Srebrno/6149« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Klavir (Stutzflügel), črn, z angleško mehaniko od svetovno znane tovarne »Erard, Paris; Euphonion, samoigralni muzikalni instrument z več ploščami ter olepševalni divan — po jako ugodni ceni naprodam. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6134

Mesariji! Imam naprodaj komplet izdelovalnice klobas z novimi stroji. 1 Wolfov stroj, 10 cm, z dvema nožema in 3/5, 5/11, 11/16 ploščami; 1 Wolfov stroj, mali, s kolesom (rabljen); 1 stroj za gnetenje 5/6 zob; Wolfov in gnetilni stroj na ročni in motorni pogon; 1 polnilni stroj na 10 kg; 1 mlina na poper s kolesom; 1 velik kotel s pokrovom; 2 manjša kotla brez pokrova; 2 vilja za vzvodi; 2 konve za olje; nekoliko stoletin kavljev za obhajanje mesa. Stroji so fabrikata tipa Vvdr in Masškat, Praga. Cena vsemu skupaj 35.000 Din. Proti povzetju je položiti 20 tisoč dinarjev, za ostale čakam proti amnestiji šest mesecev. — Na ogled pri Luk. Blau, Sl. Požega. 6115

Stanovanja

Mala soba in kuhinjo — se zamenja za večjo sobo in kuhinjo. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6141

Prazno sobo išče potnik — bolj za shrambo oprav. — Ponudbe pod »Prazna/6118« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Soba in kuhinjo dobi takoj, kdor plača najemnino za par let naprej. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6138

Prazno sobo event. z uporabo kuhinje — išče mlada zakonska dvojica brez otrok s 1. novembrom. — Ponudbe pod »Mir/6133« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Na stanovanje in hrano se sprejme več gospodov. Električna razsvetljava, poseben vhod, v bližini Obrtnih šol. Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6154

Manjše stanovanje prazno ali meblirano, v sredini mesta — se išče. — Ponudbe pod »Stanovanje/6123« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Pouk

Francoščino in nemščino poučujem privatno, posameznim ali v skupinah. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6167

Sprejemem še nekaj učencev za klavir in teorijo. Strog in natančen pouk. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6168

Učiteljica glasbe poučuje klavir po najboljši metodi. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6135

Posoila

Posodim 5000 do 10.000 dinarjev onemu, ki mi odstopi stanovanje v Ljubljani. — Ponudbe pod »Takoj 6103« na upravo »Slovenskega Naroda«. 6103

Dopisovanje

Dopisovanje! Kateri značilen boljši gospod, 45 do 60 let star, bi hotel dopisovati z damo s Kvarnera, srednjih let, simpatične zunanosti, obsojeno na samotarstvo. — Ponudbe pod »Iskreno prijateljstvo/6155« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Šokali

Trgovina mešane stroke se radi smrti da v najem. — Ponudbe pod »Zlata jama 6102« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Pekarija v Ljubljani ali bližnji okolici se vzame v najem. — Cenj. ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Skrb 520/6089«.

Trgovski lokal z opremo (inventarjem), ob glavni prometni ulici v Mariboru — prepustim najboljšemu ponudniku. — Ponudbe pod »Najboljši ponudnik/6142« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Jako lepa prilika! V Zagrebu se proda goštilna poleg kolodvorja. Zasturana bodočnost zagotovljena. Mesečni promet 100.000 Din. Naprodaj radi prevzetja večje industrije. — Resni kupec si isto lahko tudi ogleda. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6126

Nenremičnine

Trgovska hiša s pekarijo v prometnem kraju — radi boleznai naprodaj. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6051

Odda se lepa vila in osem oraloov zraven spadatajoče zemlje. V vili je krasno stanovanje. — Odda se za dalj časa. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 6101

Priljučna hiša z enim oralom zemlje okoli hiše — na periferiji mesta Ljubljane — se za 90.000 Din takoj proda. — Ponudbe pod »Lepa lega/6152« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Resnim kupcem vil, stanovanjskih, trgovskih, gostilniških in obrtnih hiš in posestev, graščin, kmetijskih posestev, mlinov, žag in stavbnih parcel — nudi največjo izbiro Realiteta pisarna »POSEST«, d. z. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta 24. 55/T

Hiša z gostilno v sredini mesta Ljubljane — se proda. Cena 190.000 dinarjev. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Ugodna cena/6151«.

Zidana baraka, pripravna za manjšo obrt ali prodajalno — se proda. Cena Din 3200. — Natančno pri: Josipini Kriznar, Jeranova ulica 1. 6165

Proda se vila v Bistrici ob Dravi pri Mariboru s šestimi velikimi sobami ter pritlikami: dve gospodarski poslopji in ena priljučna hiša ob državni cesti proti Koroški z 24 jutri zemljišča, velik sadovnjak, vinograd, gozdovi, livade in dobro vpetljano čebelarstvo. Izredna prilika za upokojece. Proda se za zelo ugodno ceno od Din 800.000. — Informacije pri: Drobac, Boškovičeva ulica 38/III, Zagreb. 6148

Razno

Krekansko sol vagonске partije — nudi najpovoljnijeje tvrda Vlada Radan, Zagreb, Margaretska ulica br. 4. 6139

Šivane odeje (kovrce) iz klota, 145 X 200 cm, razposilja poštno ne prosto po povzetju ali Din 260 — Manufaktura Krisper, Ljubljana, Rožna ulica 19. 6153

Pohištvo! Kdor si želi nabaviti krasno in trpežno pohištvo po zelo ugodnih cenah, prodaja isto Matija Andlovic, Vidovdanska cesta št. 6 (nasproti hiralnice). 89/T

Prostovoljna javna dražba pohištva, salonske garniture, gostilniških stolov, sodov do 100 l, slik in drugih antikvarij — se vrši dne 3. oktobra 1924 na Prulah št. 17 — od 9. do 12. in do 2. do 5. ure. 6164

Izdelujem sadne mline, prvovrstne, s lahkim pogonom, granitnimi valjci ter pocinjenim okovjem, po ugodni ceni. — Interesenti naj se obrnejo na Rudolf Ravnikarja, ključavničarja v Radečah pri Zidanem mostu. 31/T

Lasni obročki, kompletni, najmodernejše izdelani, po Din 40. — Velika izbira lasnih vpletk (kit) že od Din 75.— naprej — se dobe pri Albinu Šinkovcu, brivcu in lasničarju na Glinah, p. Vič pri Ljubljani. 6140

Trboveljski premog drva, koks angleški premog šlezjske brikete dobavlja ILIRIJA, tu, Kralja Petra trg 8. Tel. 220. — Plačilo tudi na obroke. 70/T

Prav nizke cene otroških vozičkov, dvokoles, raznih modelov, motorjev, šivalnih in drugih strojev in pnevmatik. — »TRIBUNA«, F. B. L., tovarna dvokoles, in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. — Sprejemajo se v popolno popravilo za emajliranje z ognjem, ponikljanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. — Prodaja se tudi na obroke. — Ceniki franko. 81/T

Ravnokar došli najmodernejši damski dunajski modeli. Velika izbira klobukov iz klobučevine (Filz) v vseh barvah od 140 Din naprej. — Preoblikovanje, barvanje in kisanje po najnižji ceni. Nakit, kakor tudi vsakovrstno blago za klobuke vedno v zalogi. Istotam se sprejemajo moški klobuki v popravilo. — Se priporoča — K. Stadler, modni salon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. 6091

Franc Erjavec »Pri zlati lopati« trgovina z železnino — Ljubljana, Valvazorjev trg 7. 76/T

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibšer, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7. 56/T

Perje, kokoške, račje in gosje, puh, oddaja vsako množino po zmerni ceni — tvrdka E. Vajda, Čako, vec 52/T

Akumulatorji sistema Tudor-Varta za razsvetljavo avtomobilov s kislinno in brez, vseh velikosti, vedno na skladišču. »TEBIN«, Zrinjski vac 15, pritličje. 6056

Otomane, žimnice, posteljne vzmeti in razno blazinasto pohištvo ima v zalogi po najnižjih cenah Rudolf Radovan, tapetnik, Kerkov trg 7 — Popravila točno in solidno. 71/T

»Eisemann«-avto, razsvetljava, magnetni in sveče ter druge pritlikline in vsi sestavni deli. — Generalno zastopstvo: »TEBIN«, Zagreb, Zrinjski trg 15. Telefon 27-04. — Zahtevajte ponudbe. 6018

Naznanilo! Večja množina raznih otroških in igraških otroških vozičkov (ostankov posameznih vzorcev) tovarne »Tribuna« — se po po znatno znižani ceni proda. — Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 80/T

Modistka Horvat Ljubljana, Stari trg, prodaja bele klobuke, 150 do 200 Din, dvobarvni 170, enobarvni 140 Din, različni baržunasti in druge novosti po najnižjih cenah. Zalni klobuki v zalogi. 63/T

Sadno drevje za jesensko in spomladansko sajenje v najboljših rodovitnih vrstah, visoko in poldebelnatno, piramide, palmete in kordone, marelje, piramide in špalir, vrtnice, visoko cepljene, vzpenjalke. — Ribez in kosmulje, visoko cepljene in grmiči, jagode ananas in mesečne, maline dvakrat roduče, razno lepotično grmičevje, klematis (cepljen), divje trte, vrbe žaljčke (Trauerweide) itd. — ima v zalogi — Miha Podlogar, drevesničar in vrtnar, Dobrna pri Celju. 5891

Zanesljivo eksistenco Vam nudijo vsak mesec 1. in 15. pričenojajoči se glavni tečaj za prikojevanje, pomerjanje, preskuševanje, izdelovanje, šivanje vseh moških, damskih, otroških oblačil, vsega perilnega in domačega šivanja. Temeljita teoretična in praktična izobrazba vso oblačilno umetnost po edinem oblastvenem zaščitenem sistemu novega časa. Zunanji učencem preskrbimo stanovanje in hrano event. znižano železniško vožnjo, spretnim absolutom službe. Prijave vsak dan, prospekt in učni red potom ravnateljsva Wien I. Bäckerstr. 9 ali Klagenfurt, Friedrichsplatz 18. 64/T

Trboveljski premog drva, koks angleški premog šlezjske brikete dobavlja ILIRIJA, tu, Kralja Petra trg 8. Tel. 220. — Plačilo tudi na obroke. 70/T

Prav nizke cene otroških vozičkov, dvokoles, raznih modelov, motorjev, šivalnih in drugih strojev in pnevmatik. — »TRIBUNA«, F. B. L., tovarna dvokoles, in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. — Sprejemajo se v popolno popravilo za emajliranje z ognjem, ponikljanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. — Prodaja se tudi na obroke. — Ceniki franko. 81/T

Ravnokar došli najmodernejši damski dunajski modeli. Velika izbira klobukov iz klobučevine (Filz) v vseh barvah od 140 Din naprej. — Preoblikovanje, barvanje in kisanje po najnižji ceni. Nakit, kakor tudi vsakovrstno blago za klobuke vedno v zalogi. Istotam se sprejemajo moški klobuki v popravilo. — Se priporoča — K. Stadler, modni salon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. 6091

Trboveljski premog drva, koks angleški premog šlezjske brikete dobavlja ILIRIJA, tu, Kralja Petra trg 8. Tel. 220. — Plačilo tudi na obroke. 70/T

Prav nizke cene otroških vozičkov, dvokoles, raznih modelov, motorjev, šivalnih in drugih strojev in pnevmatik. — »TRIBUNA«, F. B. L., tovarna dvokoles, in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. — Sprejemajo se v popolno popravilo za emajliranje z ognjem, ponikljanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. — Prodaja se tudi na obroke. — Ceniki franko. 81/T

Ravnokar došli najmodernejši damski dunajski modeli. Velika izbira klobukov iz klobučevine (Filz) v vseh barvah od 140 Din naprej. — Preoblikovanje, barvanje in kisanje po najnižji ceni. Nakit, kakor tudi vsakovrstno blago za klobuke vedno v zalogi. Istotam se sprejemajo moški klobuki v popravilo. — Se priporoča — K. Stadler, modni salon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. 6091

Za centralne kurjave najprimernejši je visokokalorični trboveljski premog. Dobavljajo ga po originalni cenji, glavni zastopnik premogovila Trbovljak DOM. ČEBIN, trg s premogom, Ljubljana, Wolfova ul. III. 88-T

Sanatorium dr. K. Szegő za odrasle i djeou

Abbazia (Italija) 69 T dietno liječenje za debeljanje i krepiljenje. Prvorazredni zavod za bolesne na srcu, na ovapnenju žila. Promjene (Stoffwechsel) za ženske i živčane bolesti. Djeca od 7 godina primaju se i bez pratnje.

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibšer, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7. 56/T

Perje, kokoške, račje in gosje, puh, oddaja vsako množino po zmerni ceni — tvrdka E. Vajda, Čako, vec 52/T

Akumulatorji sistema Tudor-Varta za razsvetljavo avtomobilov s kislinno in brez, vseh velikosti, vedno na skladišču. »TEBIN«, Zrinjski vac 15, pritličje. 6056

Otomane, žimnice, posteljne vzmeti in razno blazinasto pohištvo ima v zalogi po najnižjih cenah Rudolf Radovan, tapetnik, Kerkov trg 7 — Popravila točno in solidno. 71/T

»Eisemann«-avto, razsvetljava, magnetni in sveče ter druge pritlikline in vsi sestavni deli. — Generalno zastopstvo: »TEBIN«, Zagreb, Zrinjski trg 15. Telefon 27-04. — Zahtevajte ponudbe. 6018

Naznanilo! Večja množina raznih otroških in igraških otroških vozičkov (ostankov posameznih vzorcev) tovarne »Tribuna« — se po po znatno znižani ceni proda. — Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 80/T

Modistka Horvat Ljubljana, Stari trg, prodaja bele klobuke, 150 do 200 Din, dvobarvni 170, enobarvni 140 Din, različni baržunasti in druge novosti po najnižjih cenah. Zalni klobuki v zalogi. 63/T

Sadno drevje za jesensko in spomladansko sajenje v najboljših rodovitnih vrstah, visoko in poldebelnatno, piramide, palmete in kordone, marelje, piramide in špalir, vrtnice, visoko cepljene, vzpenjalke. — Ribez in kosmulje, visoko cepljene in grmiči, jagode ananas in mesečne, maline dvakrat roduče, razno lepotično grmičevje, klematis (cepljen), divje trte, vrbe žaljčke (Trauerweide) itd. — ima v zalogi — Miha Podlogar, drevesničar in vrtnar, Dobrna pri Celju. 5891

Zanesljivo eksistenco Vam nudijo vsak mesec 1. in 15. pričenojajoči se glavni tečaj za prikojevanje, pomerjanje, preskuševanje, izdelovanje, šivanje vseh moških, damskih, otroških oblačil, vsega perilnega in domačega šivanja. Temeljita teoretična in praktična izobrazba vso oblačilno umetnost po edinem oblastvenem zaščitenem sistemu novega časa. Zunanji učencem preskrbimo stanovanje in hrano event. znižano železniško vožnjo, spretnim absolutom službe. Prijave vsak dan, prospekt in učni red potom ravnateljsva Wien I. Bäckerstr. 9 ali Klagenfurt, Friedrichsplatz 18. 64/T

Trboveljski premog drva, koks angleški premog šlezjske brikete dobavlja ILIRIJA, tu, Kralja Petra trg 8. Tel. 220. — Plačilo tudi na obroke. 70/T

Prav nizke cene otroških vozičkov, dvokoles, raznih modelov, motorjev, šivalnih in drugih strojev in pnevmatik. — »TRIBUNA«, F. B. L., tovarna dvokoles, in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. — Sprejemajo se v popolno popravilo za emajliranje z ognjem, ponikljanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. — Prodaja se tudi na obroke. — Ceniki franko. 81/T

Ravnokar došli najmodernejši damski dunajski modeli. Velika izbira klobukov iz klobučevine (Filz) v vseh barvah od 140 Din naprej. — Preoblikovanje, barvanje in kisanje po najnižji ceni. Nakit, kakor tudi vsakovrstno blago za klobuke vedno v zalogi. Istotam se sprejemajo moški klobuki v popravilo. — Se priporoča — K. Stadler, modni salon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. 6091

Trboveljski premog drva, koks angleški premog šlezjske brikete dobavlja ILIRIJA, tu, Kralja Petra trg 8. Tel. 220. — Plačilo tudi na obroke. 70/T

Prav nizke cene otroških vozičkov, dvokoles, raznih modelov, motorjev, šivalnih in drugih strojev in pnevmatik. — »TRIBUNA«, F. B. L., tovarna dvokoles, in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. — Sprejemajo se v popolno popravilo za emajliranje z ognjem, ponikljanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. — Prodaja se tudi na obroke. — Ceniki franko. 81/T

Ravnokar došli najmodernejši damski dunajski modeli. Velika izbira klobukov iz klobučevine (Filz) v vseh barvah od 140 Din naprej. — Preoblikovanje, barvanje in kisanje po najnižji ceni. Nakit, kakor tudi vsakovrstno blago za klobuke vedno v zalogi. Istotam se sprejemajo moški klobuki v popravilo. — Se priporoča — K. Stadler, modni salon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. 6091

Za centralne kurjave najprimernejši je visokokalorični trboveljski premog. Dobavljajo ga po originalni cenji, glavni zastopnik premogovila Trbovljak DOM. ČEBIN, trg s premogom, Ljubljana, Wolfova ul. III. 88-T

Edino prave „Gaisen“ čevlje in louske čevlje dobite le v novo urejeni trgovini in delavnici

J. Brajer Ljubljana 3396 Turjaški trg (Breg) 1.

Istotam se izdelujejo vseh vrst čevlji po meri in vse vrste tržnih čevljev. — Trgovci popusti! Cene solidne! Postrežba točna!

Primarij dr. Alojz Kunst specialist za rentgenologijo, začne s 1. oktobrom t. l. privatno ordinirati.

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15 (Josefinum). Vhod tudi Zrinjskega cesta št. 2. 6144

Tovarna v bližini Ljubljane sprejme za svojo delavsko kuhinjo

Samostojno kuharico. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in plačilnih zahtev na upr. Stov. Naroda pod »Delavska kuhinja-6137«.

Zahvala. 6170 Vsem, ki so nam ob smrti naše nepozabne matere oziroma tače in stare matere, gospe

Marije Zalar izrazili svoje sočustvovanje in ki so blago pokojnico počastili z udeležbo pri pogrebu, izkramo svojo najtoplejšo zahvalo.

Žalujejoč rodbini Zalar in Ramovš.

MODNI SALON
IVANKA STEGNAR
Ljubljana, Rimska cesta št. 10
priporoča svojo veliko zalogo najmodernejših DAMSKIH KLOBUKOV. 6161
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Popravila točno in najeoneje.

Nagrobni spomeniki, nagrobne plošče in okvirji, garniture za spalne in jedilne sobe, mozaične plošče, terase, kakor tudi različna stavbena dela.
Kamnoseška industrijska družba,
CELJE, Slovenija. 6035
Naslov brzojavkam: Kamnoseška, Celje.

Persil v kotlu
Enkrat kuhate in snežnobelo perilo
Daleko bolj učinkovito in varno kot pri roki.
Tovarna Viljem Brauns Celje 6061

Jesenska sezija!
Ravnokar despele novosti po zalžanih cenah!
Velika izbira: modnega nakita, svile, baržuna i. t. d.
Perilo za dame in gospode. — Volnene ter svilene jopice, roka-vice, negalice —
Prodaja z 10 do 20% popustom!
MODNA TRGOVINA
A. Sinkovec nast. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Grobne spomenike
marmornate plošče za pohištvo in vsa druga kamnoseška dela, kakor tudi izdelke iz umetnega kamna priporoča 5163
F. TOMAN
kamnoseški mojster
Ljubljana
Resljeva cesta št. 30.

Kafra-Krema Kraljice Marije
(KAMFOR-KREMA) 49 T
za čiščenje in njegovanje obraza. Nepekosna po kakovosti. Odlikovana najvišjim imenom Nj. Velikanstva Kraljice Marije
Izdeluje kosmetični zavod Nenad Ranisavljevič, kraljevi dvorni damski frizer, Beograd Kralja Milana broj 14
Glavni zastopnik za Slovenijo
Aleksander Giud m.
damski frizer
Ljubljana Kongresni trg 6
Dobi se povsod. Lonček Din 50.—

tovarna nogavice in pletenine Ustanovljena
Stara M. FRANZL & SIN 1888
lastnik FELIKS FRANZL
v Ljubljani, Privoz 10. — Poštini predal 44.
40 T

Klaviirje
uglašuje in popravlja sedmo in točno ter gre tudi na deželo.
Feliks Povše Ljubljana Tržaška c. 45 61 T

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 3.
krovec, stavbn, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodov, naprava strelovodov. Kopalnice in klosetne naprave
Izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve. 3245

CREPE TRIKOT
je zadnja novost
Oglejte si krasno izbiro pri trvdki
H. Kenda - Ljubljana 30 T

Robert Smielowski,
arhitekt
in mestni stavbenik
Rimska cesta 2.
Izvršuje načrte in proračune, prevzema stavbna dela vseh vrst, kakor tudi presojevanje in cenitve po solidnim in najugodnejšimi pogoji.
Zidna opeka od lastne opekarnice na Viču, priznana kot najboljša kakovost in od skladišča, Opekarske ceste, 18, po najnižji dnevni ceni. 50 T

Franc Szantner
Ljubljana Selenburgova 1
Trgovina vseh vrst čevljev za gospode, dame in otroke
Specijalist za ortopedična in anatomska obuvala.

Kožuhovina vseh vrst
na izbiro pri **L. ROT,** krznarstvo 74 T
Ljubljana, Gradšče 7.
Strojenje, barvanje, izdelava kožuhovine.

NOVO! **Največje zanimanje** NOVO!
vlada za zgradbo stanovanjskih hiš v sistemu „SEIDEL“
ker je zidanje v tem sistemu tehnično in ekonomsko dovršeno, najhitreje in najcenejše. Splošno pozornost vzbujajo nosniki sistema „SEIDEL“
kateri nadomeščajo lesene stropnike, železobetonske preklade itd. Natančnejše podatke dobite pri stavbnem podjetju **Jakob Accetto, sin Ing. Viktor Accetto in drug,** Ljubljana, Tabor št. 2. 85 T
Stopnice - SEIDEL - ograje.

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljših tovarov **Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Hözl, Schweighofer, Original Stiglitz** itd.
Tudi na obroke. Tudi na obroke.
Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilsrjeva ulica številka 5.

Najnovejši pat. izum. Izvrstna novost.
B.O.B. tvornica beton. blagajn
— d. d. Vukovar —
Brzojavke: Bob, Vukovar — Tel. int. 56
Proizvoda in odprava vsakovrstnih blagajn iz jeklobetona omar za dokumente tresornih vrat itd. itd. v najlepši in najsolidnejši izdelavi.
Glavno zastopstvo in samoprodaja za celo Jugoslavijo: **Armin Goldstein,** agentura in komisijonarna trgovina Vukovar.
Zastopstvo in depot: **Metador, Zagreb** Ilica št. 5. 29 T
Brezpogojna sigurnost proti ognju. Največja sigurnost proti vltomu.

TRGOVCI, KUPUJTE MANUFAKTURNO BLAGO
PRI POZNANI, SOLIDNI IN CENI TVRDKI 72 T
VILIM PICK MARIBOR
Centrala Zagreb ALEKSANDROVA CESTA 26

Športne in društvene znake
emajlirane in brez emajla v vseh kovinah izdeluje najsolidnejše in najcenejše
Ljudevit Griesbach, tvornica zlatne i srebrne robe, Zagreb, Martićeva ulica 23. 48 T

Velika izbira najnovejših modelov in filc klobukov v modnem salonu
IDA ŠKOF - WANEK
naslednice
Ljubljana - - Pod Trančo 2 - - Ljubljana
Predelavanje in preoblikovanje damskih klobukov.
Točna postrežba! Priznana solidne cene!

COSULICH-LINIJA
Odhod parnika „Atlanta“
za južno Ameriko in sicer v Brazilijo in Argentinijo, kateri odplove iz domače luke „Split“ dne 16. oktobra 1924.
Parnik prevaža potnike iz Splita v Santos in Buenos Aires. — Odprava potnikov iz Ljubljane in Zagreba dne 13. oktobra 1924 v jutranjih urah. 6030
Vsa pojasnila daje takoj in brezplačno „Cosulich-Linea“.
Generalno zastopstvo za Kralj. SHS. J. G. Drašković, Zagreb, Cesta „B“ 3. Tel. 24—38 in zastopstvo za Slovenijo **Simon Kmetec,** Ljubljana, Koledvorska ul. 30. Tel. 66.

Čeneno česko perje!
1 kg sivga poluplenega perja D 70, na pol belo D 90, belo D 100, boljše D 120 in 150, mehko jak puh D 200 in 225, boljše vrsta D 275. Pošiljatelj carine prosto, proti povzetju od D 300 naprej poštne prosto. Vzorec zastoni. Blago se tudi zamenja in nevsede vzame nazaj. Naročila samo na **Benedikt Bachsel, Lobež 35** pri Pilznu, Češkoslovaška. Poštne pošiljke hodijo iz Češkoslovaske v Jugoslavijo okrog 14 dni. 5635

Najboljši šivalni stroji
so edino le

Josip Petelinca znamke **Gritzner in Adler**
za rodbinsko in obrtno rabo
Ljubljana blizu Prešernovega spomenika
Večletna garancija - Pouk v vezenju brezplačen

Največja zaloga vsakovrstne kožuhovine kakor: damski plašči, jopice, šole (šerpe), alaskke lisice, bele lisice (Polar), shunks garniture in najmodernejša kožuhovina za oblačenje plaščev in sportnih kostumov. Prevzemam v popravilo i moderniziranje vso kožuhovino.
LJUBLJANA ELIGIJ EBER, Kongresni trg 7

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja 75 T

premog
iz slovenskih premogovnikov
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo
inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete
Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15. II.

Generalno zastopstvo
za pokrajino
novega prvovrstnega pisalnega stroja
s spremenljivim pisnim slogom ter tehničnimi papirji oddalo bi se samo prvovrstni dobrouvedeni trvdki. V upoštevek pridejo sledeča področja: 6130
1. Stara Srbija, 2. Hrvatska, 3. Slovenija, 4. Vojvodina, 5. Dalmacija, 6. Srem, 7. Bosna in Hercegovina, 8. Črna gora.
Cenjene ponudbe samo od trvdki, katere žele prevzeti na lasten račun, ker se ne more izročiti v komisijo ali na obroke, pod „GENERALNO ZASTOPSTVO Za-3193“ na PUBLICITAS d. d., oglasni zavod, Zagreb, Gundulićeva 11.

(Spraviti!) 2. (Nadaljevanje sledi!)

Ordinacijske ure
Drja. Nekrvav-a.
Tako, gospod natakari! Včeraj ste mi servirali z velikimi očmi kurjo juho, danes pa mi donosite samo velika kurja ovesa brez juhe. No, dajte, da vidim. Kurja ovesa so za Vas natakarije nezgodno do kot za Pointkarija Ruirsko področje. Glejte, tu imate dve krasni priradni sliki. Veliki žulji na podnatu in kurje oko. Toda ne razburjajte se radi tega, dragi prijatelji! Take stvari se ne odstranjujejo. Zato ni treba nobene pile, ne noža, kajti jaz Dr. Nekrvav, jaz odstranjujem najvrstejša kurja ovesa in najbolj zastarele žulje in to po principu: „Veliko ali malo kurje oko, ozdravi Kukirol samo!“ Takoj hitite v najbližje večje lekarno ali boljšo drogerijo, kupite si karton Kukirol-obliža in se ravnajte po navodilu za uporabo. Kmalu boste rešeni bolečin, v nasprotju z ostalimi preparati, ki iste le povečajo. Kukirol Vam bo tako pomagal, da boste v teku dveh do treh dni brez kurjih joci. Vam posebno, kakor tudi Vamim sodržanem, bi najtopeje priporočal pravilno postopanje pri umivanju nog s kukirol preparatom. Mnogo hoje po trdnih tleh v tesnih čevljih povzroča odise, neznozne žulje, rane in druge možne bolezni. Kopanje ohrani Vam noge suhe, krepi Vam mišice in žile, ter je zelo blagodejno posebno za one, ki mnogo hodijo in stoje. Nabavite si še danes brošuro: „Pravilna nega nog“. Pošiljatev sledi brezplačno in prosto poštno poletm trvdke
HUGO BULLY, BEGRAD (JUGOSLAVIJA)
Jakićeva B. R. 11.
Pravi, po vsem svetu znani in v milijon slučajih preizkušeni Kukirol fabrikati se dobijo v vsaki lekarni in v vsaki boljši drogeriji in sicer za ceno Din 18.— za skatlo Kukirol obliža in Din 1250 za paket Kukirol preparata za umivanje nog. V mnogih trgovinah se ponujajo po nižjih cenah posredne naših pravih Kukirol fabrikatov. Iste odklanjajo v lastnem interesu in prosimo, da pazite na to da Vam se ne vsilijo kot „tudi prav dobri“ manjvrstni izdelki. Boljšega kot Kukirol se ne dobi. Prištni samo z varstveno znamko: „Petelinova glava na nogi“. Naš znanstveni oddelek, ki je pod vodstvom starega, izkušenega zdravnika, Vam ob pošiljavi povzrače brezplačno tudi vsa vprašanja in dobre svete na vsa vprašanja v zadevi negovanja in boleznih nog. 6114
KUKIROL-FABRIK, GROSS-SALZE BEI MAGDEBURG (DEUTSCHLAND).